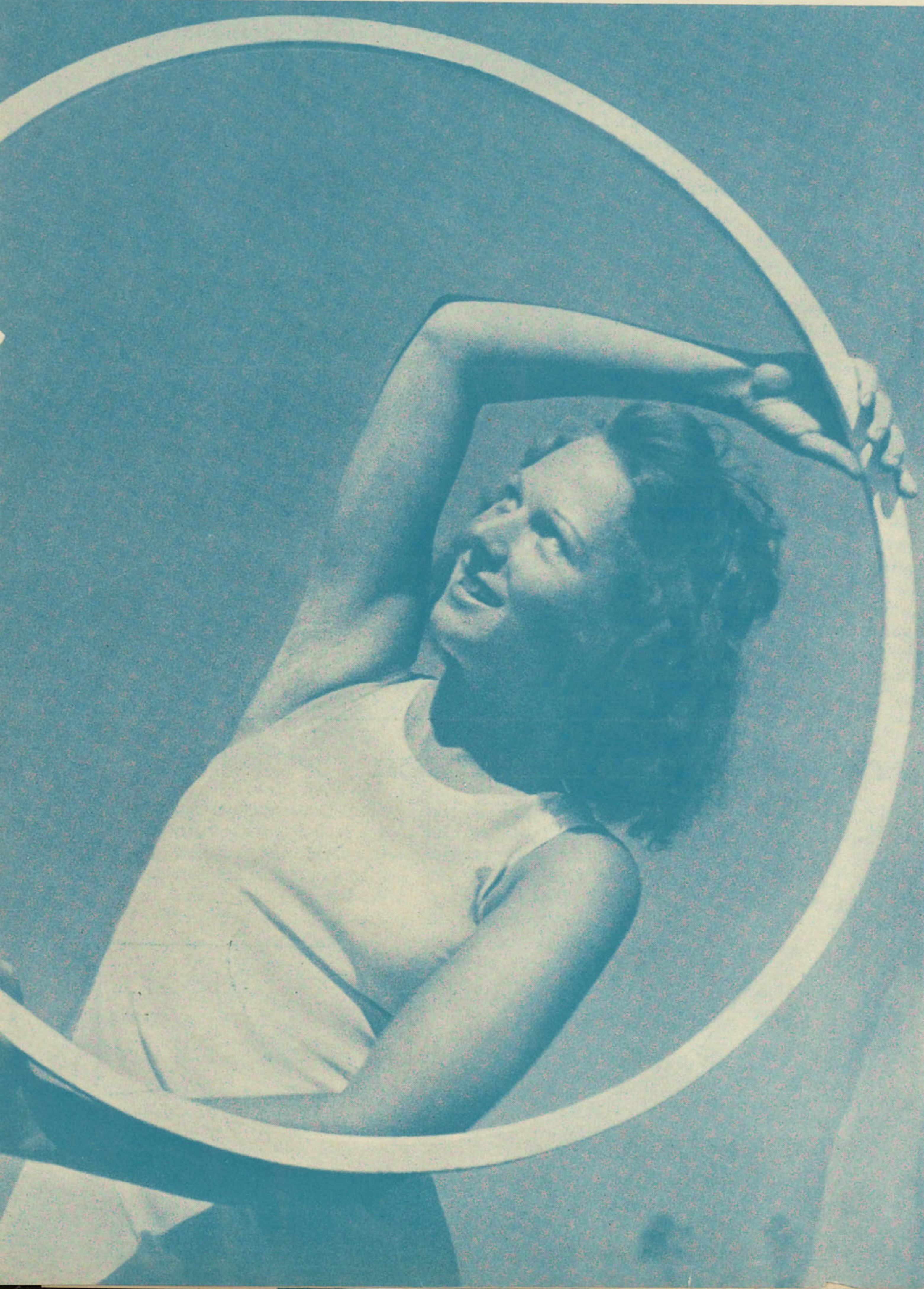

DE NATIONAAL - SOCIALISTISCHE VROUW

VERSCHIJNT OM DE VEERTIEN DAGEN

UITGAVE NENASU

15 Maart '42 (Lentemaand)
2e Jaargang - No. 5

*In Lentemaand
beginnen wij
weer te denken
aan sport en
spel in
de vrije natuur.*

foto I. P. & R. S. - c.

Huishoudelijke wenken

Ook het borstelwerk moet goed onderhouden worden

Het borstelwerk wordt nog maar al te dikwijls stiefmoederlijk behandeld. En toch is het meestal zoo hard noodig, dat het eens een flinke beurt krijgt, vooral nu we met alles zoo zuinig moeten zijn, daar de aanschaffing van nieuw materiaal nu nogal kostbaar is. Ook de resultaten, die men krijgt met het werken met vuil materiaal zullen aanzienlijk slechter zijn dan met schoon.

Na het gebruik van borstels en vegers moeten deze met een ouden kam stofvrij gemaakt worden. Zijn ze door lang gebruik erg vuil geworden, dan is het noodig ze een groote beurt te geven. Kunt u hier wat zeep voor missen, des te beter. We maken dan een lauwwarm sopje. Hierin zetten we de borstels, maar moeten er wel goed op letten, dat het houtwerk niet in aanraking komt met het water. Het spreekt vanzelf, dat we vóór het wasschen de borstels eerst even met een kam schoonmaken om het losse vuil te verwijderen.

Na eenigen tijd halen we de borstels uit het water, na eerst de haren nog eens goed door het sop geknepen te hebben. Daarna spoelen in schoon, lauw water, tot al de zeep verdwenen is. Nu worden ze uitgeslagen en te drogen gelegd. Ze mogen echter

bij het drogen nooit op hun rug gelegd worden en ook niet op de haren. In het eerste geval zou het houtwerk dan toch nog nat worden en in het laatste heeft men kans, dat de haren krom trekken door den druk van het hout. Dus altijd op den zijkant drogen en af en toe omdraaien, zoodat alle kanten droog kunnen worden. Is het houtwerk van de borstels gevernist, dan worden ze, nadat ze geheel schoon en droog zijn met een beetje was glimmend gewreven. De oude touwtjes, die er aan zitten, worden vervangen door nieuwe, zoodat het materiaal weer netjes in de kast opgehangen kan worden. Lange vegers worden met de haren naar boven weggezet. Ook sponzen, zeemen, dweilen mogen we niet vergeten af en toe

eens een schoonmaaktbeurt te geven.

Nemen we eerst de dweilen. Deze zet men een nacht in sodawater of een vervangingsmiddel hiervan om het ergste vuil er uit te laten trekken. Daarna wasschen in zeep-sop. Hiervoor is heel goed het vuile sop van de wasch te gebruiken. In schoon water spoelen, wringen en hangend laten drogen. Sponzen en zeemen wasschen we in een zeepsopje. Daarna goed spoelen in ruim water. Bij het spoelwater van de spons kunnen we een scheutje azijn voegen om er zeker van te zijn, dat alle zeep-resten verdwijnen. De zeem wordt tusschen een schoonen doek gedroogd en opgerekt. Ook hier, indien noodig, nieuwe touwtjes of bandjes aanzetten.

BOEK- bespreking

„De beroemde Joshua Benedict”, door Hans-Erik Clausen. — Uitgave: Amsterdamsche Keurkamer, Amsterdam.

Een luchtig boek met veel avonturen, gezond en pittig geschreven — zulk een boek doet soms wonderen. Wie het boek begint, begeeft zich — met den kerel-uit-één-stuk Joshua Benedict — in één razende vaart, welke al werd begonnen op ski's, door het gansche avonturenverhaal heen.

En legt het boek, dat tintelt van de avonturen, niet terzijde vóór ook de laatste bladzijde verslonden is.

Radiotoespraken van Ernst Voorhoeve. Voorzien van een fleurig bandje werden door de Nenasu de radiotoespraken van Ernst Voorhoeve, den Propagandaleider der N.S.B., over de drie bronnen van het nationaal-socialisme uitgegeven. Een brochure die zeer zeker elke vrouw in haar bezit moet hebben.

Wat lezeressen ons inzonden

Een aardigen brief ontvingen wij van kam.ske T. te V., die schrijft: „Met genoegen zag ik, hoe mooi ons blad geworden is. Ik zal aan den oproep voldoen om zooveel mogelijk propaganda voor ons blad te maken, want ik begrijp wel: hoe meer abonné's, hoe mooier kan ons blad gaan worden. Ik stel daarom ook aan de andere lezeressen voor om ons blad na lezing niet ergens in een hoekje neer te gooien, maar het door te geven aan anderen, liefst aan iemand, die nog buiten onze rijen staat. Daardoor helpen wij ook

weer onze propaganda! Ik ben tenminste al begonnen het blad na lezing aan mijn buurvrouw te geven, die den volgenden dag zoo eens langs haar neus weg vroeg: hoe is dat nu eigenlijk met die N.S.V.O. van jullie! Nu, dat heb ik toen verteld en ik hoop er binnen niet al te langen tijd een nieuw lid bij te krijgen!”

Kam.ske O. te den H. zegt: „Het blad ziet er echt smakelijk uit! Ik zal al mijn best ervoor doen er propaganda mee te maken!”

Kam.ske van W. te U. is van

dezelfde meening en vroeg meteen een paar extra nummers om aan kennissen rond te deelen „die nog niets van ons willen hebben, maar die het tòch niet kunnen nalaten eens in dat blad te lezen”!

Draag **Coppers'**
corsets

Even goed als altijd!

Den Haag	• Scheveningen	• Rotterdam
Arnhem	• Leiden	• Groningen
	• Delft	• Dordrecht

DE NATIONAAL-SOCIALISTISCHE VROUW

Verschijnt om de veertien dagen - Uitgave Nenasu, Utrecht
Redactrice: A.W. te Luij, Zeestr. 76, Den Haag, tel. 182440 - Adm. Postbus 58, Utrecht, telef. 15927

15 Maart 1942 (Lentemaand)
2e Jaargang - No. 5

Abonnementsprijs:
f 1.30 per half jaar, f 2.60
per jaar bij vooruitbetaling
op giro 207915 ten name van
Volk en Vaderland, Utrecht
(met vermelding Vrouwenblad)

Losse nummers bij
Nenasu, Postbus 58, Utrecht
Prijs 10 cent inclusief porto

Gelijksoortige plichten

*R*otterdam: Woensdagavond 28 Januari.
Dof dreunen van afweergeschut, hevig
lichter geknal daartusschen, zoeklichten tas-
ten den hemel af, een vliegtuig zoemt. Geloei
van sirenes: luchtalarm! Een daverende slag,
dat was een bom, weer een, dichterbij, de
ruiten rinkelen, even flakkert het licht....
De uniform is aangetrokken, de stormhelm
opgezet. Melden aan het bankwartier, W.A.!
De weermansvrouw, in huis, is rustig, met
de kinderen alleen blijvend, op alles voor-
bereid.... kameraadske met andere, maar
gelijksoortige plicht als de man.

Hiermede begint een uitstekend artikel van
den hoofdopsteller van het Rotterdamsche
districtsblad „De Stormklok”. Waarom wij
het aanhalen? Omdat wij getroffen werden
door dien eenen zin: „De weermansvrouw,
in huis, is rustig.... kameraadske met ander
maar gelijksoortige plichten als de man.”
Wij zullen het hier even hebben over dien
laatstest zin, die zoo simpel lijkt, maar die in
al zijn eenvoudigheid spreekt van de diepe
beteekenis, die ervan uitgaat.

De weermansvrouw is rustig.... zoo willen
wij al onze vrouwen zien. Rustig, kalm,
bedaard, voorbereid op alles. Zij blijft alleen
achter in huis met de kinderen. De man is
de straat op om zijn plichten, die hij mis-
schien met den dood moet bekoopen, waar
te nemen. De vrouw is nu de hoedster ge-
worden van het gezin. De kinderen slapen
misschien wel rustig door alles heen; als ze
wakker zijn geworden zien ze naar hun
moeder op, die zoo kalm is alsof er niets
gebeurt. En vanzelf worden ook de kinderen
rustig. Laat het hun niet merken, die kleinen,
dat ge innerlijk beeft, dat ge trilt bij de

gedachte, dat laffe moordenaarshanden ook
Uw gezin straks misschien....

Als de man dan straks weer naar huis komt,
doodmoe en in fellen opstand over het leed
dat door hen, die zich „bondgenooten”,
„redders der beschaving” noemen, werd ge-
zaaid onder de burgerbevolking, onder
vrouwen en kinderen ook, dan zult gij hem
weer opbeuren. Zie, dat is al één taak die
gij hebt te vervullen wanneer ons land wordt
overvallen door de sluipmoordenaars in de
lucht, door Engelsche vliegtuigen....

„Andere, maar gelijksoortige plichten als
de man”.... Ja, andere plichten dan de man
hebben wij, vrouwen, zeer zeker. Maar
gelijksoortig en evenzeer van gewicht. Niet
zooals de vrouwen in de Sovjet-Unie worden
wij erop uit gestuurd met het geweer in de
handen. Wij begrijpen het: waar de man ten
strijde trekt, daar is de vrouw de betrouw-
bare achterhoede.

Onze plichten zijn gelijksoortig, hoewel
uiterlijk anders. Als de man zijn plichten
doet op zijn werk, in fabriek, op kantoor, in
alle lagen der beroepen, ja.... aan het front,
dan behoort de vrouw haar plichten op het
haar toegewezen terrein te vervullen: zij is
in de allereerste plaats moeder, een goede
moeder, die van haar kinderen sterke, een-
voudige en oprechte menschen maakt; dan
is zij huisvrouw, een huisvrouw die niet
den heelen dag loopt te mopperen en te
klagen over hetgeen zij niet kan krijgen,
die er niet bij nadenkt, dat er ook vóór den
oorlog zooveel niet te krijgen was.... voor
al die werklozen! En toen was het er toch.
Zij zorgt ervoor, dat de man, als hij moe en
misschien ook wel eens door moeilijke
omstandigheden terneergeslagen thuiskomt,

een opgewekt gezicht ziet, een blijde stem hoort. Hij moet ontvangen worden in eigen huis, ontvangen zooals men steeds gaarne een graaggeziene gast ontvangt. Elke thuiskomst moet voor hem de kroon op den werkdag zijn.

Andere plichten, maar gelijksoortige plichten. Zoo goed als wij, vrouwen, van den man verwachten, dat hij zijn plichten vervult, jegens ons, zijn vrouw, jegens onze kinderen, jegens de volksgemeenschap, zoo goed verwacht ook hij en de volksgemeenschap — terecht — dat gij, als moeder en als huisvrouw, Uw plichten vervult.

En wij, ongehuwden? zal men vragen.

Voor ons geldt immers hetzelfde. Hebben wij niet onze plichten jegens de moeders en kinderen van ons Volk? Hebben wij niet alles te doen wat in het belang kan zijn van ons Volk? Hebben wij niet na te laten wat onze volksgemeenschap zou kunnen benadeelen? Staan ook wij niet in onzen arbeid, waar die dan ook moge verricht worden: in de huishouding, op kantoor, in de fabriek, in het onderwijs, in het ziekenhuis, kortom in al die beroepen welke voor de vrouw openstaan? Andere maar gelijksoortige plichten . . . . man en vrouw vullen elkander aan en bouwen aan een hechte, een gezonde en bloeiende volksgemeenschap.

A. W. TE LUIJ

Wij hielden een praatje met . . .

„Ik moet je ook nog zeggen, dat we N.S.B.-ers zijn”, zeg ik met den moed der wanhoop aan het eind der bespreking tegen het

II.
Het dienstmeisje zegt . . .

dienstmeisje, dat zich komt voorstellen. Wat jammer! denk ik. Nu zou ik bijna geslaagd zijn. Eindelijk komt er eens iemand op de advertentie; ze kan koken, ze kan zelfstandig werken, ze heeft goede getuigen, ze is niet te oud en niet te jong, ze is tevreden met het loon. — Maar nu zal het wel weer mis zijn! — „Wat zegt U? N.S.B.-ers. O! dat mag ik niet van mijn ouders,” roept ze verschrikt uit. „Maar waarom niet?” wil ik weten. „Wat heb jij ermee te maken welke politieke richting wij hebben? We zullen jou er heusch niet mee lastig vallen.”

„O! neen,” bij N.S.B.-ers (dit met minachtend opgetrokken lip) wil ik toch niet dienen.”

„Maar wat denk je wel dat wij voor onmenschen zijn?” —

„Nou, toen met den oorlog waren er zooveel landverraders onder. En de N.S.B. gaat samen met de Duitschers. En ik ben een Nederlandsche en geen Duitse.” —

„Ja, Nederlandsche ben ik ook!” zeg ik nog.

„Weet je waarom de N.S.B. samengaat met de Duitschers? — Om samen een nieuw Europa op te bouwen; een Statenbond, waarin ook Nederland opgenomen wordt. Wij moeten samenwerken om het na den oorlog zoo goed mogelijk voor ons land te krijgen. Juist om weer een vrij en gelukkig volk te worden, moeten alle Germaansche landen in Europa zich vereenigen. Ik ben

net zoo’n goed Nederlandsche als jij, hoor!” Ze kijkt me een oogenblik wantrouwend aan, of ze van dat nationaal gevoel van

mij niet zoo heel veel gelooft. —

„Ze doen het alleen om de baantjes, bij de N.S.B. gaan, omdat die het maar te zeggen heeft. Maar menschen die met den vijand heulen, dat vind ik verraders.” —

„Kom, kom,” zeg ik, dat er wel eens een paar tusschenloopen, wien het om een baantje te doen is, dat kan zijn. Maar dat zijn de echte N.S.B.-ers niet. De ware N.S.B.-ers zijn strijders; die vechten voor hun ideaal: éénheid in het volk; geen verdeeldheid meer, niet al die partijen, die er vroeger waren. Want alleen een éénsgezind volk is een sterk volk.” —

„En dat we niet meer van de Koningin mogen spreken, dat vind ik ook schande. Want dat mensch kon het ook niet helpen; ze hebben haar meegenomen,” ratelt ze verder. „En ik doe het niet. Dag mevrouw.”

Met dat laatste bedoelt ze waarschijnlijk bij mij in dienst komen. Want met fier opgericht hoofd wandelt deze „Nederlandsche” weg, het zooveelste dienstmeisje, dat niet bij mij in huis wil wonen, omdat ik N.S.B.-ster ben; dat nog niet direct omkeerde toen ze de propagandaplaat van den „Nationale Jeugdstorm” voor de ramen zag. Of zou ze niet geweten hebben wat die beteekende? — Wanneer zullen ook de dienstmeisjes begripen wat Nationaal-Socialisme is?

G. E. MONSEES—v. d. VEEN

Deze historische film behandelt de wederwaardigheden van de 4de compagnie van het cadettencorps met de jongste leerlingen van de officiersschool tijdens den zevenjarigen oorlog in October 1760, toen de Koning van Pruisen met zijn legers in Silezië bij Torgau stond.

Deze jongens, nog kinderen van 9—12 jaar, worden door de Russen tijdens een aanval op de stad Berlijn gevangen genomen en als een kudde schapen allen tezamen aan een touw naar het Oosten

meegetrokken. Deze knapen, aanvankelijk nog disciplinair, verslappen door al de moeilijkheden, op enkele na, en leveren ten slotte een treurigen aanblik van het Pruisische ideaal. Een meisje, uit de keuken der cadettenschool, treedt steeds als reddende engel in den nood op.

In het Russische kwartier onder commando van kolonel Goroschew, een hartvochtig mensch, worden zij onder leiding gesteld van ritmeester Von Tzülow (Mathias Wieman), een voormalig Pruisisch officier, die naar de Russen is overgelopen, omdat de Koning van Pruisen zijn regiment onverdiend gedegradeerd had, die nu ook de cadetten haat. Inwendig is hij nijdig als hij hun slappe houding ziet. Naderhand helpt hij hen toch indirect met vluchten en sluit

zich later bij hen aan, neemt het commando op zich en samen verdedigen zij zich met mannenmoed als ze in een fort zitten dat door de Russen wordt bestookt. De knapen worden „kerels” onder zijn leiding. Om

hen te redden offert hij zichzelf op. Eindelijk komt dan de bevrijding en de film eindigt tenslotte met een glorieuzen intocht der zegevierende cadetten in Berlijn.

Dit laatste gedeelte der film is gekleurd, wat een schilderachtige aanblik geeft.

In deze film loopt

een rechte lijn van gisteren naar het heden. Slappe, verweekelijke jongens worden weer ferme knapen. Zij toont aan wat goede leiding, orde, tucht en discipline vermag. Tegenover het grove, liederlijke Russische element staat het systematische opbouwen der Duitsche weermacht.

Vermeldingswaard is het spel van Mathias Wieman als Von Tzülow. Ook de andere hoofdrollen waren goed uitgebeeld. Wij noemen gaarne ook nog even den jongen Detlev Sierck als Klaus Hohenhausen. Alhoewel het herhaaldelijk te voorschijn treden van Sophie ons hier en daar wat ongerijmd voorkwam, is de film propagandistisch zeker geslaagd te noemen en is het te hopen dat zij dan ook haar doel bereikt. C. E. St. v.'s G.

Film

Cadetten

(Kadetten)

Carsta Lück in „Cadetten”

Foto's U.F.A. - c.

Mathias Wieman en Theo Shall in „Cadetten”

Wat doen onze N.S.V.O.-sters

En nu gaan we vertellen van het werk van een der kameraadskes die haar sporen in de Beweging verdiend heeft als kringvertegenwoordigster van het Strijd- en Vierduitenfonds.

Het was ons al bekend, dat het hier een dier vele kameraadskes gold, voor wie geen moeite te veel is en die — ook al regent en hagelt het, ook al is het snikheet — er steeds weer op uittrok als de „dienst” riep.

Wij vroegen haar allereerst wat deze zoo belangrijke functie omvatte. Hieronder valt het beheer van alle groepen uit den betreffenden kring. Verder omvat de arbeid de kringcollectes, welke persoonlijk door de kringvertegenwoordigster worden geleid, de gezinsbusjes (U heeft toch zeker óók wel zoo'n busje in Uw huiskamer staan, lezeres?), de extra-giften collectes, de strijdfondsbusjes, de verjaardagsbusjes en het busje voor het Vierduitenfonds. Dat is heel wat hè? Niet alleen worden de collectes geregeld door zoo'n kameraadske, ook de administratie rust op haar.

Op onze vraag hoe zij haar werk vond, kwam er meteen spontaan uit: „Heerlijk!”

„En dan zoo zelfstandig” — vertelt ze verder — „ik kan alles regelen zooals ik dat zelf voor het beste houd en wat ik zoo prettig vind is, dat wij onder voortdurende contrôle staan, want U begrijpt wel, de verantwoording voor al dat geld is groot.”

Er werken wel 70 insters onder deze kringvertegenwoordigster. „Ik doe het werk reeds vanaf de oprichting van onzen kring. Wat heb ik moeten sjuwen om altijd weer insters te vinden en vooral die insters, die ook hart voor dat werk hebben. Ik heb er nu een stel bij elkaar dat er wezen mag!”

Zoodra ze over de „insters” begon, kwam er een trek van groote voldoening op het gezicht van ons kameraadske. „U weet niet wat die al presteeren,” vertelt ze met bewondering, „ze zijn verbazend actief. Ik heb nagenoeg zoolang ik dit werk doe — en dat is al vanaf 1934 — geen enkele grondige klacht over de uitvoering der werkzaamheden. Zij zijn bereidwillig en . . . . accuraat. Ze sjuwen door weer en wind en aangezien ik steeds aan bepaalde afrekeningstijden ben gebonden, hangt er heel veel af van een stipten dag van afrekening. En deze geschiedt steeds prompt! Ik heb groote bewondering voor mijn medewerkers. Ik verplaats mij zooveel mogelijk in haar toestand en daardoor werken wij prettig met elkander en komt er nooit oneenigheid. Een heel enkele maal moet ik echt wat je noemt „optreden”. En dat doe ik omdat dit in het belang der Beweging is. Ik hamer er wel steeds op hoe belangrijk dit werk in onze Beweging wel is; U weet zelf wel hoe na het onzen Leider aan zijn hart gaat. Het is een der steunpilaren der Beweging en mag nooit worden verwaarloosd. Onze insters hebben er echter meestal ook nog ander werk bij en daarom wijs ik er steeds weer op, dat haar werk als insters vóór gaat. Het geeft mij steeds groote voldoening, en mij niet alleen, doch àlle insters, dat dit werk in Utrecht zoo gewaardeerd wordt en dat de Leider het volste vertrouwen in ons, vrouwen, stelt. Hij heeft er persoonlijke belangstelling voor en het is me bekend, dat de Leider wel eens een willekeurigen staat inkijkt om te zien hoe een bepaalde kring ervoor staat.”

„Hoeveel vergaderingen heeft U wel meegemaakt?”

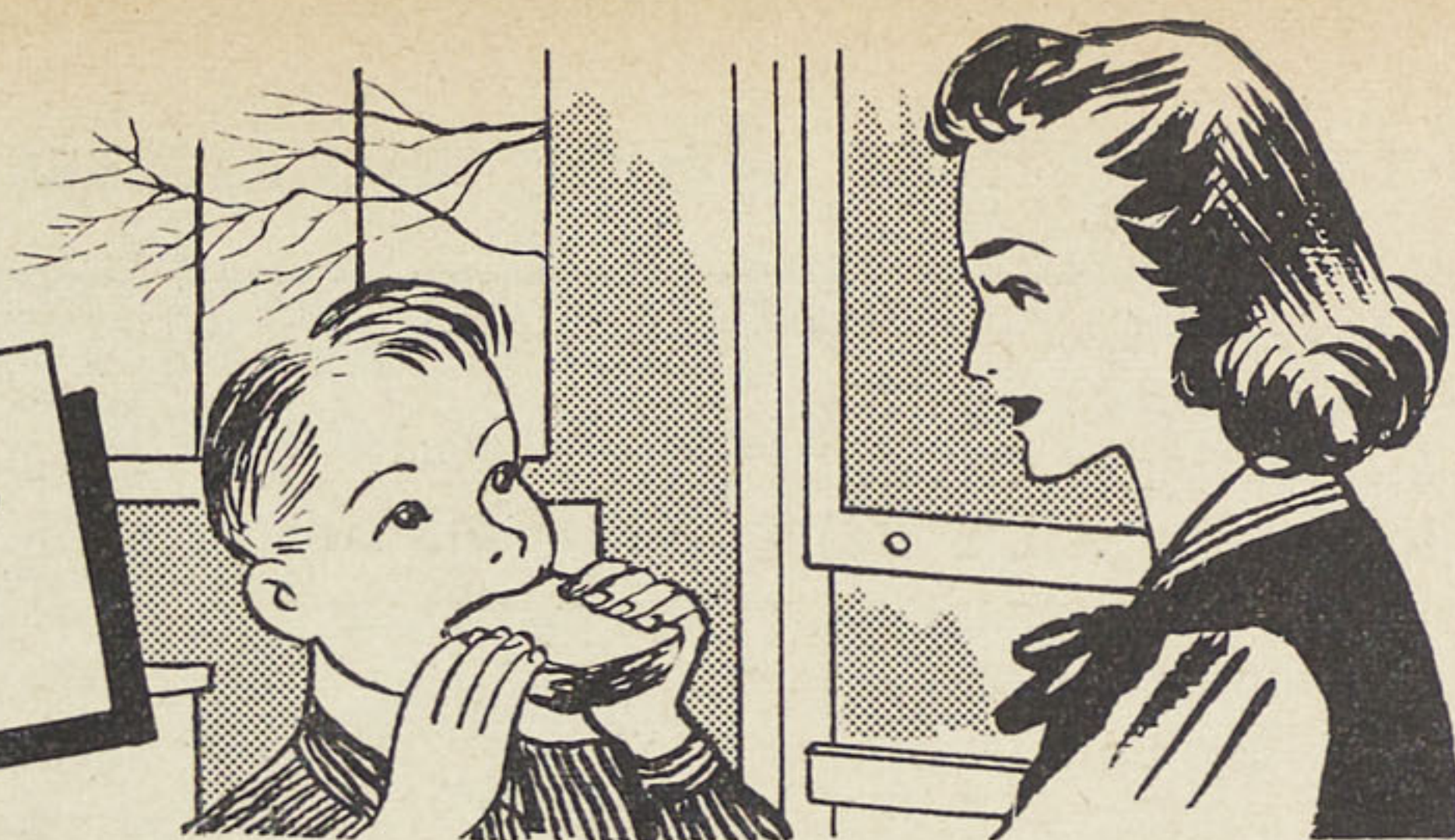
Toen begon ze te lachen: „Die zijn niet meer

Een lichtroode zijden avondjapon, versierd met zilvervos.

Foto L. P. & R. S. - c.

Voor de klas

Teekening Van Altena

In het vrije kwartier zat hij met mij alleen in de klas. Hij hoestte luid en dikwijls, tē dikwijls, naar het mij voorkwam. Hij had gevraagd om binnen te mogen blijven, omdat hij „zoo erg” verkouden was en ik stond het maar toe.

Aarzelend begon ik aan mijn mager twaalf-uurtje. 't Was pas half elf, maar ik had zoo'n trek, dat ik vast een boterham wilde eten. Toevallig keek ik op en zag twee groote, verlangende oogen, strak gericht op mijn boterham. 't Was beroerd, maar ik kon niet eten, terwijl dat arme jong toe moest kijken. Misschien had hij nog niets gehad. In gedachten zag ik hem zonder eten door de kou naar school gaan. Dus . . . . zei ik: „Ook een boterham?”

Hij gaf geen antwoord, maar stond al naast mij met uitgestrekte hand. Ik gaf hem het deel, dat ik hem had toegedacht en at zelf ook een stukje. Maar niet veel, want binnen ongelooflijk korten tijd, ging zijn hand, ongevraagd, ongeweigerd naar mijn trommeltje en greep de volgende boterham. Hoewel met eenigen angst (de dag duurde nog lang en ik had doorgaans een behoorlijken eetlust), liet ik hem begaan. Nōg eens deed

hij een greep en . . . . mijn rantsoen was op. Weg. Niet leuk, maar die arme vent had nu tenminste iets gehad en dat troostte mij een beetje.

Na nog een blik op het leege trommeltje, trok hij zich, zonder een woord, terug in zijn bank.

Om twaalf uur had ik niets en toen ik 's avonds thuis kwam en het verhaal van mijn hongerdag vertelde, had iedereen medelijden met . . . . den hongerigen jongen.

Den volgenden morgen vroeg hij weer binnen te mogen blijven. Ik vond het goed, maar nam mij voor mijn leeftocht niet te voorschijn te halen.

Toen stak één van de andere jongens zijn vinger op en zei: „Juffrouw, hij zegt dat-ie voorspres binnen blijft om uw brood op te eten en thuis verkoopen ze brood en hij mag net zoo veel boterhammen eten als hij wil.”

Ik keek mijn hongerigen vriend vragend aan en onbeschaamd zei Holle, bolle Gijs: „Ik had toen 's morgens al zes boterhammen op, maar ik lust er altijd nog wel meer.” Toen voelde ik den honger van gisteren nōg eens over . . . .

te tellen! Maar om U eenig idee te geven: nu, in twaalf dagen tijds, heb ik weer zes vergaderingen, niet meer en niet minder. Ik ga er steeds zelf heen.”

„En hoe wordt het werk dan geregeld voor zulke vergaderingen?”

„O, dat wordt altijd van tevoren gedaan. Behalve het vaste aantal collectrices zijn er natuurlijk de reserves en wij regelen het steeds zoo, dat de plaatsen welke door de collectrices op een vergadering worden ingenomen, steeds verwisseld worden, anders zou iedereen wel graag vooraan zitten. Nu komt echter elkeen aan de beurt om ook eens een keertje vooraan in de zaal te zitten . . . .”

Ons kameraadske, draagster van het eere-teeken „Strijd en Offer”, heeft ons door haar betoog weer eens aangetoond wat er in de kērn van ons Volk leeft: de echte stoere werkkraft en een fiere geest, ons, Nederlanders, zoo eigen.

En is het een wonder, dat juist de insters — zij die een niet te evenaren vasthoudendheid toonen — een bijzondere plaats innemen bij den Leider?

Wij hopen, dat wij met dit praatje hun, die misschien eens mogen denken. „Och . . . . inster, wat is dat nou!” — eens en voor altijd hebben duidelijk gemaakt wāt het is . . . .!

C. E. ST. v. 's GR.

Toenemende Jeugdcriminaliteit in ons land

De laatste indexcijfers criminaliteit, gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek, geven een opmerkelijke stijging te zien voor alle categorieën strafbare feiten.

Een belangwekkend onderhoud met Prof. Dr. R. van Genechten

Het sterkst steeg het verhoudingscijfer van de economische misdrijven. Minder sterk was dit het geval bij de misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag en tegen leven en persoon. Het geringste was de toeneming voor de ruwheidsmisdrijven, bedelarij enz.

Dit, wat betreft de meerderjarige personen. Ontstellend zijn echter de cijfers van de minderjarigen. In het tweede kwartaal van 1941 werden ruim twee maal zooveel minderjarigen veroordeeld als in de overeenkomstige periode in 1940.

Naar aanleiding van deze statistische gegevens heeft een redacteur van de V.P.B. een onderhoud gehad met Prof. Dr. R. van Genechten, procureur-generaal bij het gerechtshof te 's-Gravenhage.

„Zelfs wanneer wij de bijzondere omstandigheden buiten beschouwing laten”, zoo ving Prof. van Genechten zijn toelichting aan, „dan wijzen de jongste statistieken op een voortdurende stijging van de criminaliteit in ons land. Opmerkelijk is hierbij echter, dat de ruwheidsmisdrijven, zoowel tegen menschen als ook tegen dieren zijn afgenomen. Dit is geheel in overeenstemming met mijn sociologische opvattingen en wij kunnen hieruit constateeren, dat nog steeds de invloeden van het tijdperk, dat thans achter ons ligt, blijven doorwerken. In een kapitalistische maatschappij immers zal het gebruik van direct geweld zooveel mogelijk vermeden worden, omdat de misdadigers langs omwegen hun doeleinden zullen trachten te bereiken. Naarmate een dergelijke geest steeds dieper in het volk dringt, zullen doortraptheid en arglistigheid toenemen en de misdrijven van direct geweld verminderen.

Misdrijven van de eerste soort worden trouwens in onze strafwet minder zwaar gestraft en men glijt gemakkelijker door de mazen van de wet.

Misdrijven onder het mom van vaderlandsliefde. De opmerkelijke toename van het aantal economische misdrijven is voor een groot gedeelte te wijten aan het feit, dat vele menschen hun geweten in slaap sussen door handelingen, welke uitsluitend voortspruiten uit het grofste eigenbelang, een vaderlandslievende daad te noemen. Ook een te slappe strafmaat werkt dergelijke misdrijven in de hand.

Het zou gewenscht zijn, strenger te straffen en de beste straf zou zijn, dat ieder, die gedreven door eigenbelang de volksgemeenschap benadeelt, verplicht zou zijn, gedurende zekeren tijd deze volksgemeenschap kosteloos te dienen, hetzij in daarvoor ingerichte kampen, hetzij in zijn eigen woonplaats.

De misdrijven, gepleegd door minderjarigen, zijn, vergeleken bij het afgelopen jaar, verdubbeld. Dit is te wijten aan de tuchteloosheid van de jeugd en het ontbreken van een zedelijk richtsnoer in hun leven. Jaren lang werd reeds hierover geklaagd, maar het kwaad werd tot nu toe nog niet bij den wortel aangetast.

Men heeft niet willen inzien, dat tucht geen kwestie is van dwangmaatregelen, doch van houding. In ieder mensch sluimeren natuurlijke gevoelens, eenerzijds om leiding aan anderen te geven, anderzijds om zich aan deze leiding te onderwerpen. Deze natuurlijke gevoelens zijn van groot belang voor den samenhang der maatschappij, doch werden door de humanistisch-democratische cultuur stelselmatig verworpen en als heerschzuchtig eenerzijds, en slaafsche onderworpenheid anderzijds gebrandmerkt.

Negatieve levenshouding der jeugd.

Daarentegen heeft men de jeugd geleerd kritisch te zijn en de geneigdheid om te bewonderen en iets aan te nemen van anderen stelselmatig onderdrukt. Het gevolg hiervan was een negatieve levenshouding en het is voor een groot deel deze levenshouding, die de jeugdcriminaliteit in de hand heeft gewerkt. Hier ligt voor het nationaal-socialisme een enorm terrein van opbouw en het zal de eerste opgave moeten zijn om deze vernietigende krachten in onze cultuur uit te schakelen. „Ik geloof,” zoo besloot Prof. van Genechten, „als nationaal-socialist in de toekomst van het Nederlandsche volk, doch onder voorwaarde, dat de volksgemeenschap krachtig beschermd zal worden tegen alle ontbindende elementen. Het Nederlandsche volk zal herademen, wanneer deze schadelijke elementen terzijde worden geschoven.”

Zindelijkheid is een zeer voorname factor ten opzichte van de volksgezondheid en is ook een eerste eisch bij de verzorging der huishouding.

Huishoudelijk *Sraatzje*

geslagen gaten. Wie weet niet mee te praten van losse of scheef zittende spijkers, die telkens uit de muren vallen! Een spijker, die men ergens in wil slaan, mag niet roestig zijn, wil hij het werk

Stof en vuil werken niet alleen verkeerd in op het menschelijk organisme, doch verkorten tevens den levensduur van meubilair en andere gebruiksartikelen.

Het is schadelijk voor de gezondheid om gedurende de maanden van het jaar het grootste deel van den dag te vertoeven in vertrekken, waar weinig of niet gelucht wordt. Men is van meening, dat men de duurbetaalde warmte uit het venster jaagt, bij het luchten. Men ziet over het hoofd, dat de gebruikte lucht door het gehalte aan koolzuur en waterdamp een vochtige neerslag tegen de muren geeft, waardoor het veel moeilijker is een vertrek te verwarmen. Een ander nadeel van onvoldoende luchten is, dat zich meermalen zwammen vormen, omdat deze in vochtige muren een goeden voedingsbodem vinden. Bemerkt men op muren een vochtigen aanslag met schimmels, bestrijkt dan deze met een sterke, ingekookte zoutoplossing, zóó, dat zij begint te kristalliseeren. Kleine oorzaken kunnen groote gevolgen hebben. Ieder weet bij ervaring hoeveel onaangenaams het verwaarloozen van kleine dingen kan geven. Een druppelende waterkraan werkt weer perfect, indien slechts de geringe moeite genomen wordt, om een nieuw leeren schijfje aan te brengen. Een werkje, dat vele handige huisvrouwen zelf doen, doch dat de heer des huizes zeker wel kan uitvoeren. Men sluit de hoofdkraan, laat het aanwezige water wegloopen, schroeft het bovendeel van de kraan af en wisselt het versleten schijfje om voor een nieuw. Verzuimt men om dit kleine euvel te verhelpen, dan beteekent het voortdurend wegdruppelen op den duur een groote hoeveelheid water, die nutteloos verloren gaat. Men heeft berekend, dat het verlies niet minder dan 25 liter per dag is, indien er slechts enkele druppels per seconde wegvloeien.

Het inslaan van spijkers kan de muren danig ontsieren, het hehangsel wordt beschadigd en de kalk der muren valt als fijn stof op den grond, tengevolge van de veel te groote

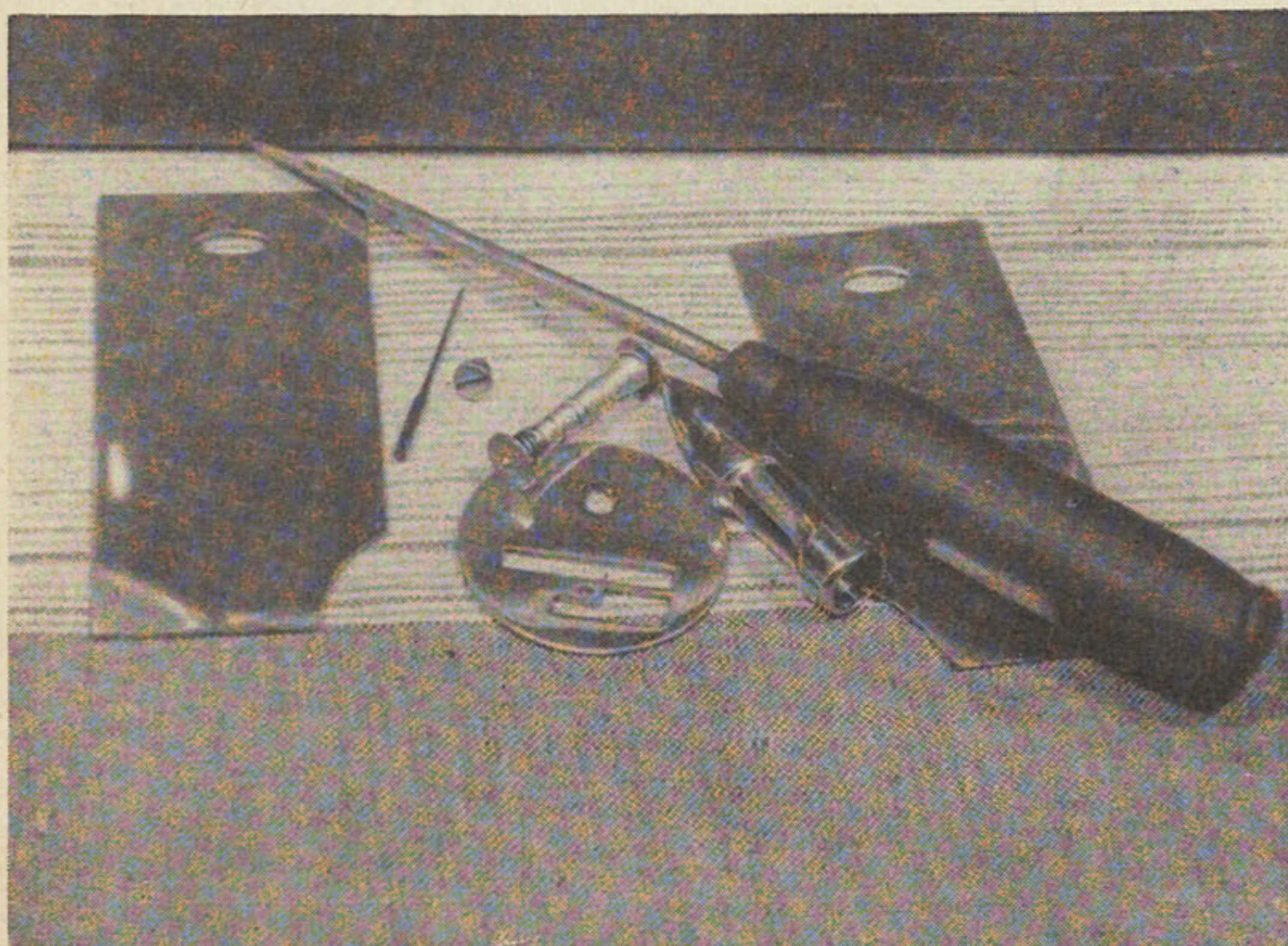
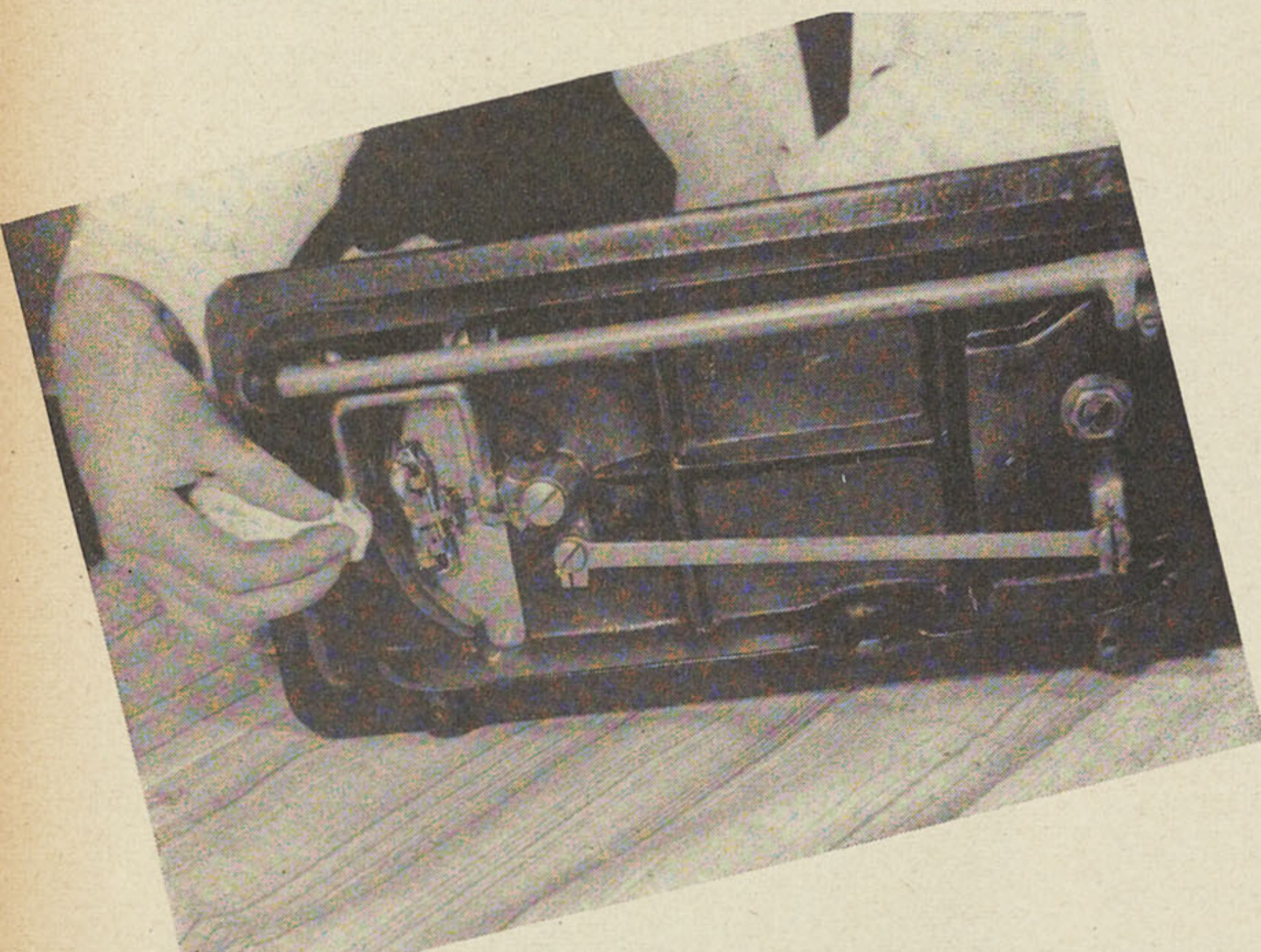
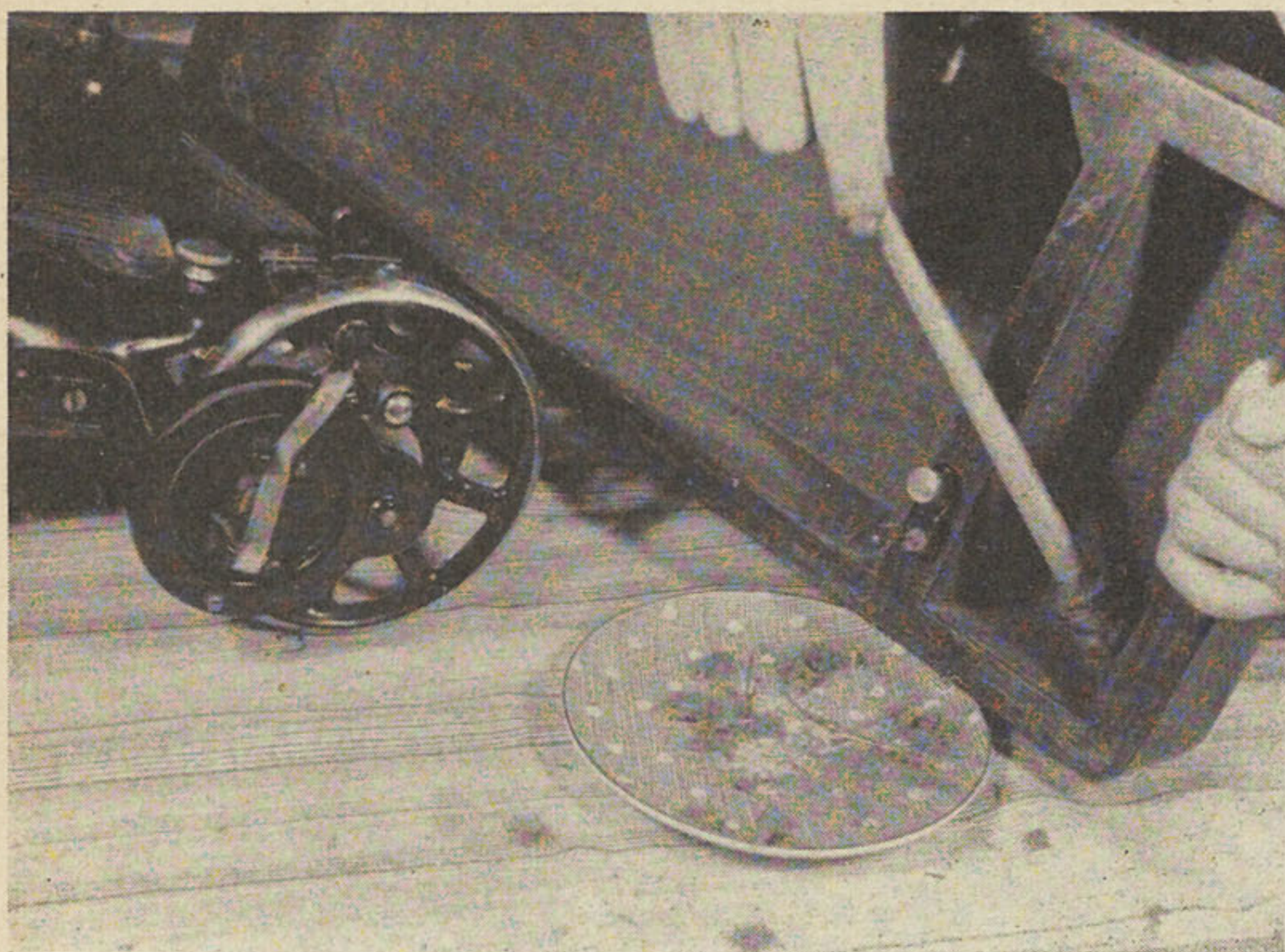
naar behooren doen slagen. Om een spijker in hard hout te slaan, steekt men dezen eerst in 'n stuk keukenzeep. Spijkers in muren houden slechts, indien men een voeg weet te vinden, hetgeen men reeds bij het hameren kan hooren. Slaat men op een steen, dan is het geluid dof, terwijl een voeg helderder klinkt. Het beste kan men spijkers in muren slaan, indien men een gaatje boort en dit van een plug voorziet. Men heeft trouwens zeer practische haakjes, die van één of twee gaatjes voorzien zijn, waardoor stalen naalden geslagen worden. Men beschadigt door het gebruik geen muren, terwijl zij geschikt zijn om er kleine zoowel als groote schilderijen aan te hangen.

De houten bovenplaat van een aanrecht of keukentafel wordt onberispelijk wit, indien men deze met kalkwater schuurt. Gebluschte kalk wordt met water overgoten en na eenigen tijd door een oude zeef in een emmer gezeefd. Bij het schuren met dit water is het noodig dikke oude handschoenen aan te trekken.

*Het „Romeinsche Wagenrennen”,
een goede sport voor vrouwen!*

Groote Schoon

VAN DE NA

En het wieltje snort maar. Van een oud ditje, maakt U een nieuw datje, en hier komt nog maar eens een stukje ingezet, en daar verzinnen we een biesje of een versiering, waar eigenlijk een dun plekje zit, of misschien wel een gaatje.

Machines zijn net als mensen...

Als je ze vriendelijk behandelt, werken ze graag.

Dus... De machine moet op tijd nagekeken en verzorgd worden.

Voor groote dingen roepen we er iemand bij. En voor de rest? Laten we het dan maar zoo?

Is niet aan te nemen van de veel geprezen huisvrouw.

Nemen we ook niet aan. We helpen U alleen maar, door U even een paar plaatjes te laten zien, waaruit U kunt opmaken, wáár U moet zijn met Uw borstels en smeersels.

Nu weten we niet of U erg technisch bent aangelegd. Als we ons zelf nagaan, dan moeten we bekennen, dat we erg pietepeuterig te werk zijn gegaan, en dat we ons per slot toch nog vergisten.

Zoodat we onmogelijke steken en lussen kregen, toen het werkje verricht was. Maar een gewaarschuwd mensch telt voor twee.

Anders is er wel een man in de buurt? Een handige dan. Handige mannen tellen óók voor twee, een onhandige man verprutst meer dan 10 onhandige vrouwen. (Geen ingezonden stukken hierover alsjeblieft, wij bedoelen maar, dat een onhandige vrouw er heelemaal niet aan was begonnen, en sommige onhandige mannen halen alles uit elkaar, en zetten niets in elkaar!)

U begint dan den bak onderin eens goed na te kijken. (Moet U doen als U alleen bent, want je schaamt je wat er uit komt. Maar U bent niet de

maak IMACHINE

eenige, kijk maar eens op het schoteltje op de foto).

En U vindt vast nog een heele boel spelden. Netjes bewaren!

Dan neemt U het machineschroeven-draaiertje en maakt de spoelbaan vrij. En nu oppassen. U moet het doen, als U den tijd heeft en Uw hoofd er bij kunt houden. Goed nakijken, handeling voor handeling, en de schroefjes en plaatjes volgens systeem wegleggen. De naald is al losgeschroefd en eventjes ergens op vastgeprikt.

Alle onderdeeljes bekijken we goed en als U maar een paar druppels petroleum kunt bemachtigen is het prachtig. Anders neemt U er wat meer tijd voor en bewerkt alles zorgvuldig met lapjes en fijne borstels. Het is moeilijk om U precies te zeggen wát U moet hebben, want de machines verschillen onderling, zelfs de oudere types van één bepaald merk.

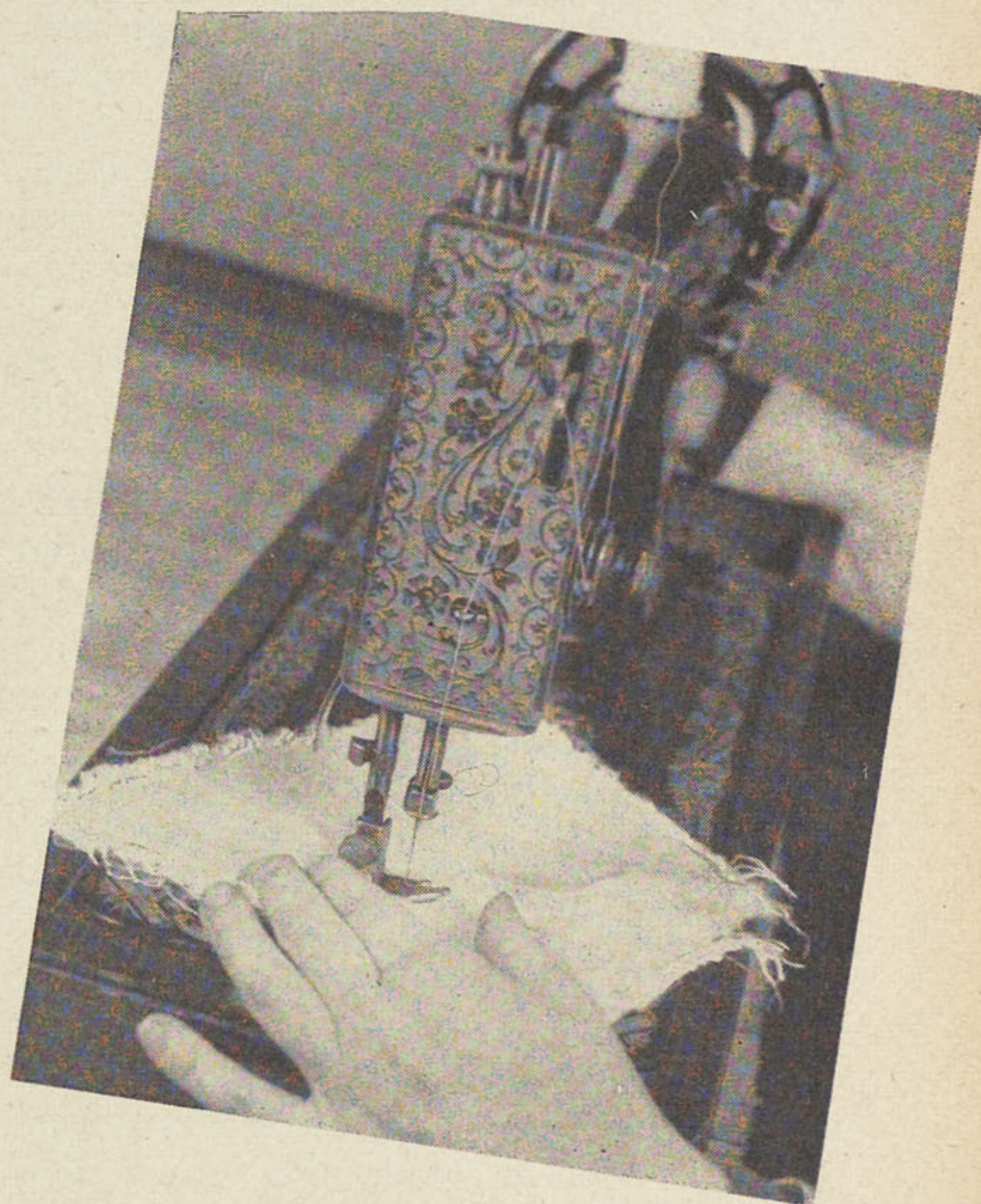
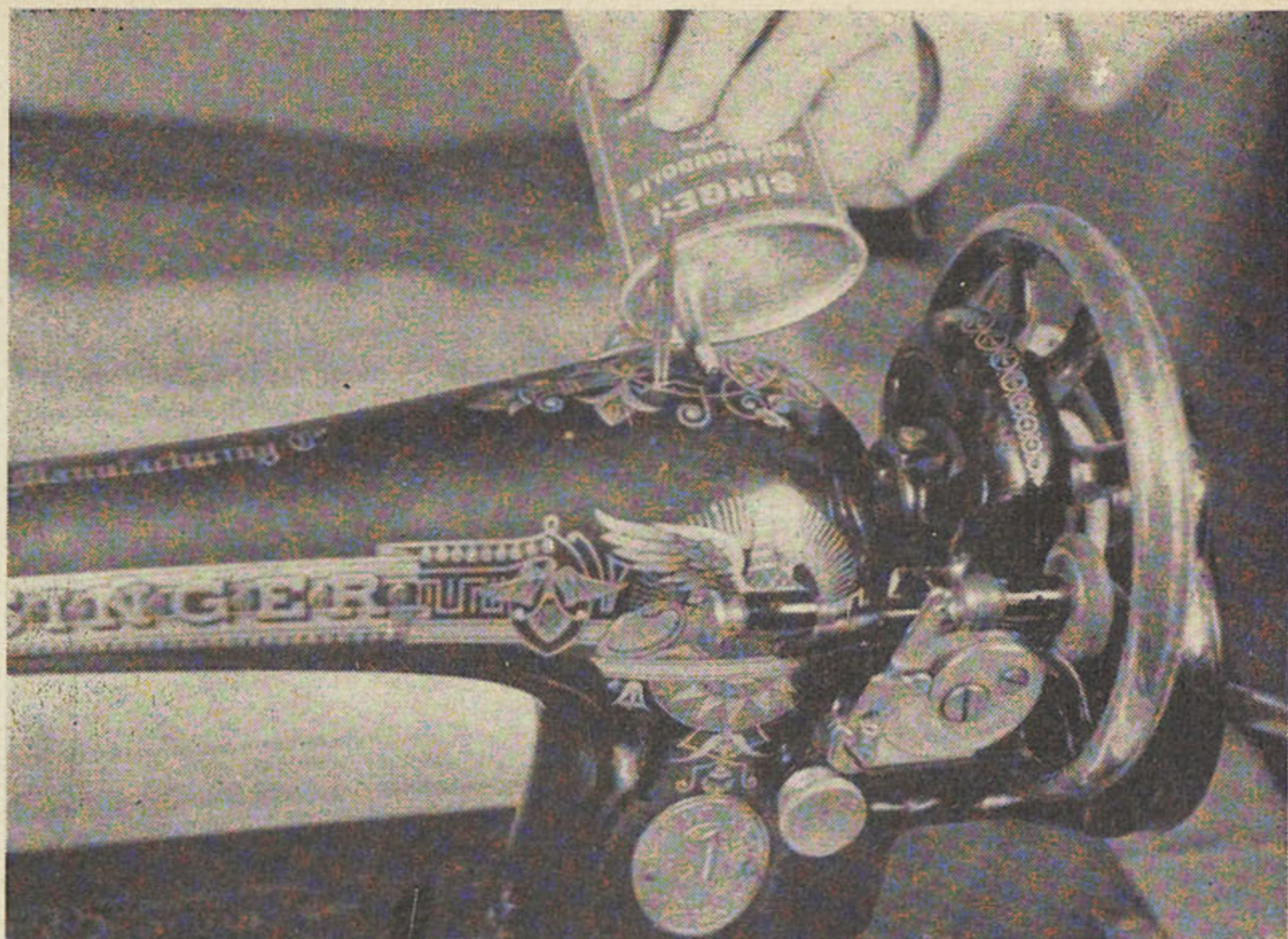
Durft U het aan, dan schroeft U ook het plaatje met de tandjes los; het plaatje dat transporteert dus. De verschillende spoeltjes kijkt U ook na. Ook hier kunnen we niet te veel vertellen. Wij gebruikten een schuitjes-spoel, maar er zijn nog andere.

Als U alles weer in elkaar heeft (en het valt heusch best mee) dan gaat U oliën. De machine heeft verschillende gaatjes zooals U zult zien, wanneer U eenmaal gaat zoeken. Ook de spoelbaan en het machaniekje voor het spoelwinden, dat soms zoo irriteerend piepen kan, geeft U een paar druppels.

Tot slot stikt U een poosje op een broddellapje, totdat U ziet dat er geen olie in het goed komt.

En dan wrijven we de machine nog eens goed in. Met een beetje olie al weer, en als het kan het houtwerk met was.

Veel succes met de schoonmaak!!!

Bij de foto's:

- Links: 1. De bak grondig uitborstelen.
2. Ook den onderkant nakijken.
3. Houd alles goed uit elkaar.
- Rechts: 4. Zoek en vul alle gaatjes met olie.
5. Stikken tot de olie er uit is.

De boerin van Rokkanje vertelt

„Ja, het was vroeger ook niet gemakkelijk om zoo-veel eters den mond open te houden. Want wij waren met z'n tien kinders thuis. Al is er bij den boer meestal genoeg te eten, zoo'n huishouden kost wat! We moesten al vroeg mee-verdienen. En als 't de pluk was, waren wij er al jong bij, soms zes of zeven van ons.”

De „pluk”

„Wat bedoel je met de pluk?” vraag ik. Van boerentermen ben ik nog steeds niet erg op de hoogte. „Nou,” zegt de boerin van Rokkanje, „als de vruchten rijp waren, de bessen, frambozen, moerbeien, en zoo, dan gingen wij, kinders van 't dorp, op de groote boerderijen helpen plukken. Soms waren er wel zoo'n twintig, dertig kinderen in één tuin. En 't begon 's morgens heel vroeg, vòòr het te warm werd.”

„Hoe laat wel?”

„Om vijf of zes uur deelde de boer de mandjes al uit. Die stonden hoog opgestapeld in de schuur.” —

„O, ja, van die ronde, hoge vruchten-mandjes, waarin de Betuwe-kersen ook altijd verzonden worden,” zeg ik gauw, blij dat ik, „de Stedeling”, nu ook eens iets weet.

„We mochten natuurlijk niet snoepen; de knecht hield toezicht.” —

„Maar er waren natuurlijk altijd deugnieten, die het toch probeerden,” veronderstel ik.

„Ja,” zegt de boerin, „maar die kregen weinig kans. En nou was er één boer, dat was toch zoo'n groote, dikke kerel, die had een paar handen!

Daar waren ze allemaal bang voor. Op een dag kwam ik met mijn broertje ook weer bij hem op de pluk. Er waren nog twaalf andere kinderen. Maar de boer moest plotseling weg met den wagen. En hij wou er geen één in zijn tuin hebben dan alleen mij. Maartje en haar broertje en anders niet, zei hij. En daar stond ik met dat kleine jong van vijf jaar in dien grooten tuin. Er was geen knecht, niemand. En 't was zoo stil. En bang dat ik was, dat de boer het niet genoeg zou vinden wat ik geplukt had! Ik haastte me maar! En ik jachtte dat kleine joch ook; als hij praten wou zei ik telkens: „pluk nou maar, anders slaat de boer je met zijn groote handen”. Om tien uur kwam de

boer thuis, en toen moest ik de mandjes inleveren. Ik durfde hem haast niet aan te kijken. Maar hij zei: „Zoo, hebben jullie dat allemaal met z'n tweeën geplukt?” Toen was het nog véél ook! — En we kregen drie centen per mandje.”

„Maar moest je dan niet naar school?” vraag ik.

„Nee,” zegt de boerin, „alleen 's winters. 's Zomers moesten we allemaal helpen, groot en klein. Want dan komen er in 't boeren-bedrijf handen te kort. Dat begon al in 't voorjaar, als ik achter Vader aanliep om aardappelen te poten. Maar dat vertel ik op een anderen keer wel eens,” besluit de boerin van Rokkanje.

G. E. MONSEES-v. d. VEEN

Mijn N.S.B.-insigne

door G. E. MONSEES-v. d. VEEN

Vol trots draag ik steeds mijn insigne,
Ons, leden, door Mussert verleend
Als teeken der grootsche Beweging,
Waar in wij met hem zijn vereend.

Ik draag mijn driehoekig insigne
Graag zichtbaar, voor ieder te zien,
Opdat het voor mij stil kan vragen:
Wordt gij één der onzen misschien?

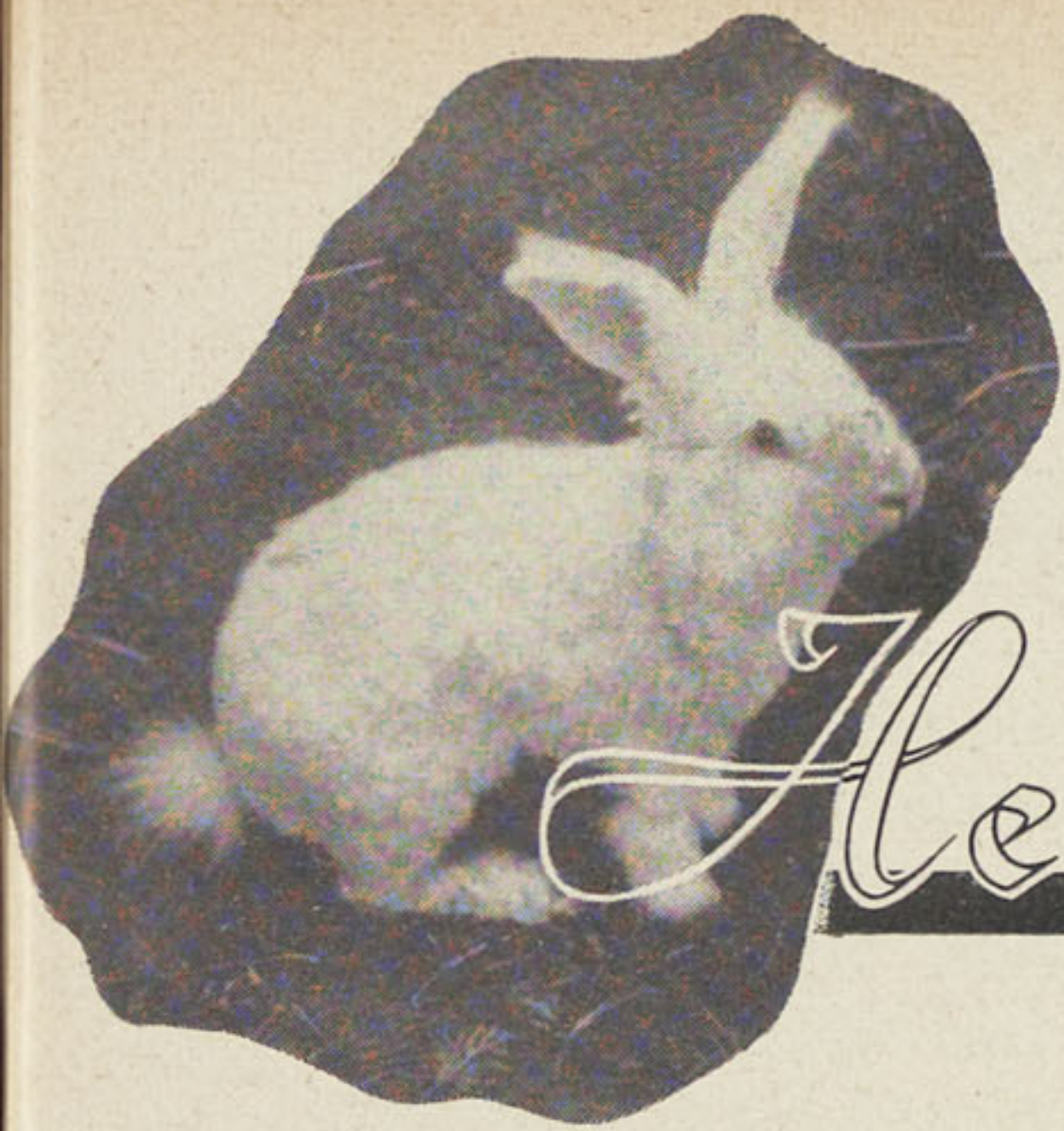
Daar gaan in het jachtige leven
Veel menschen mij haastig voorbij,
Maar velen toch werpen-wat schichtig-
Een blik op mijn speldje terzij.

Soms kijken zij boos, en soms spottend;
Soms hoor ik wat schimpend gepraat,
'k Ga verder — mijn kleine insigne
Verricht zoo zijn taak wel op straat.

Plots gaat er een hand in de hoogte;
't Wekt even wat vreugde, wat moed.
't Is even een blik-van-begrijpen:
Hou Zee! Kameraad, 't ga je goed!

O! Draagt waar gij kunt Uw insigne
Gij, leden, als teeken van strijd,
Als tolk van Uw trouw aan den Leider,
Symbool van den komenden tijd.

Voor de Jeugd

Het wollen konijntje

Op een mooi gelakt tafeltje in de kamer van een groot, deftig huis stonden eens vijf dieren. Wat? Vijf dieren, hoe kunnen die nu op een tafeltje staan, roepen jullie uit.

Dat zal ik je vertellen. Het waren namelijk vijf kleine dieren, die door menschenhanden waren gemaakt, namelijk; een hertje uit steen, een geitebokje uit gips, een hondje uit glas, een poes uit hout en een heel klein konijntje uit wol. Deze vijf hadden elkander gevonden in het groote deftige huis en stonden nu, eenzaam en verlaten, op het tafeltje.

Ze verveelden zich natuurlijk gruwelijk, want wat hebben een geitebok, een konijn, een hond, een poes en een hertje er nu aan om altijd maar stil te moeten blijven staan, terwijl ze veel liever, als de echte, levende dieren in de natuur, zouden spelen en dartelen.

Op een avond, toen alles heel stil was in het groote huis, opperde ineens het hertje het plan om eens te trachten van het tafeltje af te komen. En allen stemden daartoe luidruchtig in. Dat wil zeggen, niet zóó luidruchtig, dat de familie misschien wakker zou kunnen worden.

„O, ja”, riep het hondje, „daar doe ik vast aan mee, hoor. Ik zal jullie eens wat laten zien. Wij, honden, behoeven maar één sprong te doen en we zijn waar we wezen moeten!”

En meteen stond het glazen hondje al op den uitersten rand van het tafeltje en wilde er af springen. Maar toen schreeuwde plotseling het katje:

„O, jij domoor, wat wil je nu gaan doen! Je bent toch van glas, hoe durf je dan zoo maar pardoes naar beneden te springen. Dan breek je toch!”

Ja, dat zag het hondje in en het ging met den staart tusschen de beenen diep zitten nadenken, zoodat er heele diepe plooien op zijn

voorhoofd van glinsterend glas verschenen. Allen zagen nu wel in, dat ze gevaar liepen, behoudens misschien het poesje dat uit hout was gemaakt. Maar dat had van die heele kleine spitse oortjes en die zouden er zeker afbreken als het zoo onvoorzichtig zou zijn. En dan moest het zijn verdere leven met gelijmde oortjes doorbrengen. Nee, daar had ons poesje niet veel zin in.

Alleen het konijntje zou geen gevaar loopen. Ja, dat zagen ze nu allen in. Want dat was van wol vervaardigd. En nog wel van restjes wol. Ja, de andere dieren hadden het arme bescheiden konijntje wel eens uitgelachen en uitgejouwd.

„Ach, jij”, hadden ze dan minachtend geroepen, als het konijntje ook eens iets wilde zeggen, „jij bent toch maar van restjes wol gemaakt; houd jij je mond maar. Maar wij, wij zijn echte kunstdieren en de menschen hebben veel geld voor ons betaald om ons te bezitten.”

En dan zweeg het bescheiden konijntje maar en ging in een hoekje zitten, vlak bij een groote bloemenvaas.

Maar nu: ja, nu zagen ze allen in, dat het konijntje eigenlijk de eenige was, die geen gevaar zou loopen bij de nachtelijke onderneming.

„Waarom willen jullie eigenlijk van onze tafel af?” vroeg het konijntje.

„Waarom, waarom!” riepen allen in koor. „Omdat het ons hierboven knapjes begint te vervelen. We willen wel eens wat meer van de wereld zien.”

„Och,” zei het bescheiden konijntje, „het is overal hetzelfde.”

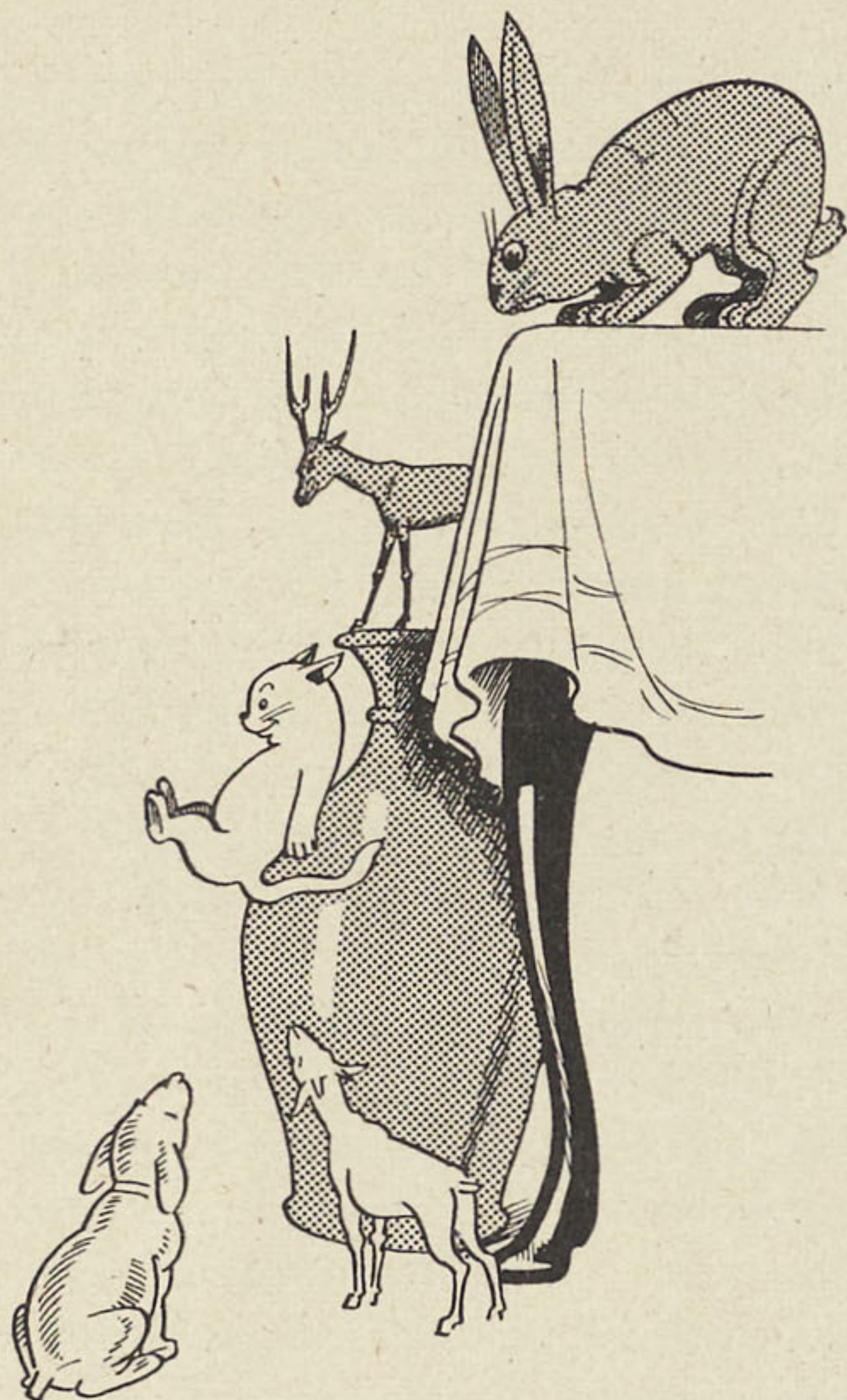
En weer riepen allen in koor: „Wat weet jij er nu van af, jij dom konijntje. Jij komt uit de lappenkist, maar wij, wij komen uit mooie, groote en dure winkels. Wij hebben wel eens eerder wat van de wereld gezien en

daarom willen we niet langer hier op dat stomme tafeltje blijven zitten en dan nog wel in jouw gezelschap. Je hebt nog nooit een winkel gezien en niemand zou één cent voor je uitgeven."

En weer begonnen allen te overleggen hoe ze het beste van de tafel zouden kunnen afkomen. Zelfs de poes en de hond hadden eens een keertje geen woordenwisseling met elkaar, zooals anders.

„Weet je wat", riep ineens het hertje uit, „we probeeren die vaas hier op den grond te

Teekening Van Altena

zetten, die is heel hoog, en dan springen we van de vaas op den grond en dan zijn we er. Ha, ha, wie doet ons wat?"

Een goed idee, vonden de anderen het en zoo gezegd zoo gedaan. Het konijntje dat nog steeds bij de mooie blauwe vaas zat, moest er vandaan, want met vereende krachten werd de vaas opzij gerold, opgetild en op den grond gezet. Het ging wel heel, heel moeilijk, maar achteraf bekeken was de grond niet zoo heel erg ver van het tafelblad vandaan en toen ze de vaas bij den hals pakten en zich ver over het tafelblad bogen konden ze haar net op den grond zetten.

Toen sprongen ze allen een voor een op den rand der vaas en lieten zich langs de holte glijden om zoo op het vloerkleed terecht te komen. Alles ging goed en nu eens op verkenning uit.

Intusschen bleef het wollen konijntje stil zitten en dacht na over zijn armzalig leventje. Uit de lappenkist, hadden de anderen gezegd. Ach, het zou wel niet veel bijzonders zijn, dat wist het konijntje zelf ook wel en het zuchtte maar eens. Er was eenmaal niets aan te doen.

Midden in zijn gepeins werd het opgeschrikt door een oorverdoovend lawaai. Want wat was er gebeurd? Het hondje, het hertje, het poesje en de geitebok konden niet meer tegen de gladde vaas opklimmen en nu stonden ze daar beneden en konden niet meer op hun tafeltje komen. En dat terwijl de eerste zonnestralen reeds naar binnen gluurden en vast en zeker straks het meisje zou komen om af te stoffen. En wie weet zou het niet op hen trappen. O, o, wat waren ze toch begonnen.

Ja, daar stonden ze nu, de hoogmoedige tafelenootjes van het wollen konijntje.

Tot ineens het konijntje op een schitterend idee kwam. Het zou het tafelkleedje nemen en omlaag laten hangen en dan konden de anderen zich daaraan optrekken. Dat zou gaan. En toen begonnen ze uit alle macht zich aan het kleedje op te trekken; en ze hijgden en steunden en het arme konijntje trok maar en trok maar.

Tot ze allen boven waren. En net ging de deur open en kwam het meisje met den stofdoek binnen.

Hè, hè, dat was werken. Ze zaten allen te hijgen. Het konijntje had zich weer bescheiden terug getrokken. Maar wat was dat? Het meisje kwam rechtstreeks op hen af en riep uit: „Hoe kan dat nou? Gisteren lag dat kleedje toch op de tafel en hoe komt die vaas op den grond? Wat gek."

Maar de dieren op het tafeltje, het hertje uit steen, het geitebokje uit gips, het hondje uit glas en de poes van hout, zeiden natuurlijk geen woord. Trouwens, dat had een mensch toch niet kunnen verstaan.

En ook het bescheiden konijntje zei niets. De anderen keken toen wel erg dankbaar naar het konijntje, want dat was toch een trouwe kameraad.

Maar de mooiste belooning voor het konijntje was wel, toen het meisje de dieren ging afstoffen en ze het konijntje even in de holte van haar hand hield en zei: „Ik kan er niets aan doen, maar ik vind jou toch het leukst van allen. Jij bent lang zoo koud en stijf niet. Je bent een echt knus, mollig konijntje!"

MAD TEL

HAAR TAAK

DOOR A. DE WILDE-JONGES

Teekening Van Altena

Met trillende vingers las Gerda den brief van Frits Verdonk voor de zooveelste maal nog eens over, alsof ze verwachtte er iets anders in te zullen vinden, dan hetgeen ze reeds van buiten kende. Ze was geschrokken van den inhoud en wist niet, wat ze zou moeten antwoorden. Het kwam zoo onverwachts, dat verzoek om hulp, de bede om bijstand, de leege plaats in te willen nemen bij zijn drie moederlooze kinderen.

Nerveus hield ze den brief in haar handen geklemd; oh God, hoe was dit mogelijk, hoe wonderlijk is toch 't leven, dat zij, juist zij, geroepen werd deze taak te vervullen. Moest ze het doen, wilde ze het doen, was ze in staat om zijn kinderen groot te brengen? Stil drupten een paar tranen op den brief neer en een nameloos leed sloop in haar hart. Wat had het leven van haar gemaakt, wat had het haar overgelaten? Niets!

En haar gedachten gingen terug naar den tijd, dat zij en Frits verloofd waren en vol plannen waren voor de toekomst. Wat een luchtkasteelen hadden ze samen niet gebouwd, hoeveel huisjes hadden ze samen niet ingericht, het eene nog knusser dan 't andere. En samen hadden ze gelachen om hun fantasie; ze waren jong en hun liefde zoo groot, geen wolken, die hun toekomst-idealen verstoorden. Totdat Frits haar kwam vertellen, dat hij voor de zaak naar Indië moest. Nu konden ze gauw trouwen en van dolle vreugde greep hij het meisje, zijn Gerda, beet en zwaaide met haar in het rond. „Over een jaar zijn we getrouwd, meiske, en ik zal je ontvangen als een koningin, als je naar mij toe komt. Je zult eens zien, hoe ik ons huisje inricht voor je.” En weer lachtten ze als kinderen.

Een maand later was Frits vertrokken en Gerda begon ijverig aan haar uitzet te werken, stapeltje na stapeltje werd met liefde weggeborgen, totdat de tijd daar zou zijn, dat ze scheep ging naar Indië. Toen, midden in haar geluksdroom, kwam de slag; haar moeder werd ziek en moest geopereerd worden. De dokter had gezegd, dat alles wel goed zou komen en dat ze moed moest houden, het was nu eenmaal nood-

zakelijk en wie weet.... ze moest niet direct het ergste denken. Gerda had zich laten troosten door den dokter, die gezegd had, dat haar moeder zoo'n flinke sterke vrouw was, 't zou best goed komen, al zou het dan misschien wat lang duren.

Gerda had haar vader jong moeten verliezen en na den dood van hem, leefde ze met haar moeder in een klein zeeplaatsje van een bescheiden pensioen. Veel vertier was er niet in hun dorpje, maar hun omgang en omgeving was zoo rustig en evenwichtig, dat moeder en dochter zich gelukkig voelden en toen Frits ook de liefde van Mevrouw Vermeer had verworven, scheen het leven voor Gerda een droom.

Toen haar moeder na drie maanden het ziekenhuis mocht verlaten, was er van de flinke sterke vrouw niet veel meer over gebleven; ze was een kasplantje geworden. Zij kwam niet meer van bed af en nam Gerda geheel in beslag. Na eenige maanden had ze van den dokter de ontzettende waarheid omtrent haar moeders ziekte vernomen. Met ontstellende zekerheid wist ze, dat ze nooit naar Indië zou gaan, haar moeder niet alleen kon laten.

Ze had Frits alles geschreven: de ongeneeslijke kwaal van haar dierbare moeder en het gesprek met den dokter, die haar gezegd had, dat het een langdurig ziekbed zou worden; haar taak was dus haar moeders laatste levensjaren met liefde en toewijding te verzachten. Het was een slag voor beiden, maar haar kinderliefde had alle andere gevoelens op zij gezet; ze moest haar offer brengen, en dat offer was Frits en haar groote liefde.

Lang had de briefwisseling tusschen Indië en Holland stand gehouden, maar allengs begon het van Frits' kant minder te worden, om na twee jaar geheel op te houden. De laatste brief meldde de huwelijksvoltrekking van Frits met een ander.

Gerda was na die tijding versuft en al had ze ook geweten, dat dit zou gebeuren, toch had het bericht haar geknakt. Ze had moed geput uit zijn brieven en tegen beter weten in gehoopt, dat Frits ook op haar zou wachten, zooals zij op hem gewacht zou

OUDEST ADRES VOOR MEUBELEN

N.V. *Jan Spierdijk*

SALON-, HUIS- EN SLAAPKAMERS

GROOTE MARKT 20 (HOEK LUTH. BURGWAL) — TELEFOON 116520 — DEN HAAG

hebben, indien dit noodig ware geweest. Zoo bleef ze alleen met haar moeder en haar taak was zwaar. De eens zoo vroolijke en vriendelijke vrouw was door haar ziekbed knorrig en humeurig geworden, maar Gerda verdroeg het, wetend, dat haar moedertje veel en hevig leed. Acht jaar had dit smartelijk ziekbed geduurd, toen ze het liefste, dat ze bezat, op een kouden Decembermorgen grafwaarts droeg.

Met al zijn ontzetting greep de leegte haar aan. Wat moest ze doen? Ze staarde naar het leegte bed. „Weg, alles weg, alleen met mijn leed, oh Moeder, Moeder, wat had ik je graag nog jaren verzorgd”, en Gerda snikte, snikte en wist geen raad met de ontredde leegte.

Toen het verdriet wat minderde, gaf Gerda zich rekenschap van wat ze te doen had. Het leven had niet veel waarde meer voor haar. 't Liefste, dat ze bezat, had ze zich zien ontnemen. Wat doel had het, je nog druk te maken, voor niemand anders dan je zelf, omdat je nu eenmaal nog leefde en nog verder moest leven?

Ze wilde het huisje, waar zooveel lief, maar ook zoo machtig veel leed in begraven lag, niet verlaten. Geld was er niet en al had ze ook nog zoo weinig nodig, zonder geld kon ze toch niet, dus was ze besloten, bij de notabelen van het dorp uit naaien te gaan, om op die manier in haar levensonderhoud te voorzien. Zoo was geschied en een ieder zag het ernstige meisje graag. Zoo sleet Gerda haar vreugdeloos bestaan: 's morgens ging ze weg en 's avonds kwam ze thuis. Elke uitnoodiging sloeg ze af, ze had er geen lust in; totdat ten laatste niemand haar meer vroeg. Maar 's Zondags, als ze zoo den heelen dag in haar eentje was, greep die eenzaamheid haar wel eens aan, dan liep ze rusteloos door het huisje, met al die veel herinneringen en bleef dan voor de foto van haar moeder staan en snikte: „Oh, Moeder, ik heb 't zelf zoo gewild, maar ik ben toch zoo alleen. Zeg me wat ik doen moet; ik word radeloos van die eenzaamheid.”

Toen kwam die brief van Frits, ook hij had dus leed. Ook hem had het lot slagen toegebracht en nogmaals las ze zijn brief over. Mag ik bij je komen? schreef hij, stuur gauw antwoord.

Wat moest ze hem antwoorden? Onbewust dwaalden haar oogen naar Moeder aan den wand en het was alsof ze glimlachte.

Den volgenden dag schreef Gerda terug, dat ze hem verwachtte. Ze had dien dag vrijaf genomen, om haar huisje een meer bewoonden indruk te geven, wat bloemen hier en daar neergezet en nu wachtte ze met nerveus kloppend hart de komst van Frits af. Toen ze hem eindelijk opendeed, flitste het door haar heen: hoeveel jaar is het geleden, dat ik jou aan deze zelfde deur welkom heette? Ze keken elkaar aan, lang en diep en zeiden geen van beiden een woord. Gerda dacht: is dit de stralende Frits van vroeger en Frits schrok van het leed in de oogen van Gerda. Was dit het meisje, dat hij had achtergelaten, blakend van levensvreugde en vroolijkheid? Toen de beklemmende stilte was verbroken, begon Frits het eerst te spreken. Vertelde van zijn moeilijke jaren daar in Indië, van al 't heimwee, dat hij daar gevoeld had; zijn ziekte, waarover hij nooit geschreven had en van alle ontberingen, waaraan hij als jong

Teekening Van Altena

employé had blootgestaan en hoe eindelijk de directie hem aangemaand had te trouwen. „De rest, Gerda, weet je, dat heb ik je toen geschreven, niet waar; maar toch: vergeten heb ik je nooit. Voor een jaar terug heb ik mijn vrouw moeten missen en blijf achter met drie jonge kinderen, ik heb hulp nodig.

Vervolg op pag. 15

Peulvruchtenpannekoek

Benodigdheden zijn: 250 gr rauwe bruine of witte boonen, capucijners of erwten, 200 gr gekookte aardappelen, iets vet of boter, 1 ui, zout, kruiden.

De peulvruchten zet U een nacht van te voren in de week. Dan brengt U ze aan de kook en laat ze in kranten of in de hooikist gaar worden. Vervolgens worden zij fijngemaakt en vermengd met de fijngewreven aardappelen, de gesnipperde ui, het zout en de kruiden. Blijkt dit wat droog te worden, dan kunt U wat vruchtennat toevoegen. Nu bakt U een niet al te dikke pannekoek. Het boonenwater bewaart U voor den volgende dag. Hiervan maakt U gauw een warm kopje soep.

Foto's I.P. & R.S. - c.

Wat U nodig heeft.

Een niet te dikke koek.

Vervolg van pag. 14

't Gaat zoo niet en nu kom ik een beroep doen op jou. Wil je een nieuw leven met me beginnen. Dit vraag ik ook uit naam van mijn kinderen, die een moeder nodig hebben." Gerda zat stil voor zich uit te staren; de strijd was zwaar en telkens blikte ze naar de foto aan den muur, alsof ze daar hulp en raad van verwachtte.

Uren hadden ze samen zitten praten en nog steeds had Gerda geen besluit kunnen nemen. En als een spookbeeld hamerde het in haar hoofd: „Zijn kinderen, die de jouwen hadden kunnen zijn.”

De tijd drong, dat Frits weer weg moest. Een beklemmende stilte lag tusschen hen in. „En Ger, wat denk je, zou je het kunnen en willen?” Ze schrok. Weer keken ze elkander aan en toen begon Gerda te vertellen van alle jaren, die achter haar lagen; het ziekbed van Moeder; zijn brieven, waarop ze teerde; haar eenzaamheid, toen die ophielden te verschijnen en van den dood van haar moeder met daarna de schrikaanjagende leegte.

Frits had zijn hand op de hare gelegd en dat gaf beiden even het vertrouwde gevoel van vroeger terug.

Ze keek Frits recht in de oogen en sprak kalm en bedaard:

„Als ik een besluit neem, zal het anders zijn dan jij het verwacht, maar onder die voorwaarden alleen, wil ik mijn taak aanvaarden.”

„Ik ga met ieder voorstel accoord, Gerda, hoe 't ook uitvalt, als je maar bij me komt; laat dus maar hooren, ik luister.”

Toen zei Gerda langzaam: „Ik zal voor je kinderen zorgen, alsof ik hun moeder was; ik zal al mijn liefde, die ik eens voor je voelde in je huisgezin terugbrengen, maar je vrouw worden, Frits, neen, dat zou ik niet kunnen, daarvoor heb je me in mijn jeugd te lang in een paradijs laten leven. Aanvaardt mijn liefde dus als een taak, zooals ik eens de liefde voor mijn moeder als een taak heb beschouwd. Wil je, dat ik onder deze voorwaarde kom, dan ben ik bereid.” Ontdaan greep Frits haar hand en stamelde: „Graag, Gerda, en . . . misschien, dat je later . . . ?

Toen namen ze afscheid van elkander. Korten tijd daarna had Gerda haar huisje verlaten om haar zware maar liefdevolle taak te aanvaarden.

Den Bosch.

Op 2 Maart werd er een voordracht van oude liederen en dansen door de N.S.V.O. te Den Bosch gehouden door kam.ske Knigge en kam. Sweers. Door een groote opkomst bleek, dat de interesse in het oude lied en den volksdans nog leeft in ons volk en wij zijn er zeker van, dat de arbeid van hen, die onze mooie liederen en dansen weer in aller belangstelling brengen, niet onbekroond zal blijven. In ieder geval is de belangstelling onder de N.S.V.O.-sters al groot.

Eindhoven.

Op 3 Maart vond in Hotel Nijpels een bijeenkomst plaats van den N.S.V.O. Kring Eindhoven, waar kam.ske Knigge en kam. Sweers ons wat kwamen vertellen over Volksliederen en -dansen.

Dit is een actueel onderwerp; immers de liefde voor volkslied en -dans begint weer te ontwaken; gelukkig, mogen wij wel zeggen, want beiden behoren tot een brok volkscultuur die weer op moet bloeien.

Van het volkslied, aldus kam. Sweers, kan men geen juiste definitie geven, wel eigenschappen bijv.: zang is doel en geen middel, is in hoofdzaak gemeenschaps-element, houdt in de terugkeer van het losgeslagen individu naar de volkseenheid.

Dit zelfde kan ook gezegd worden van den volksdans; deze heeft in nog grootere mate een eigen volkskarakter, die zich in iedere provincie weer op een andere manier uit.

Nadat eenige dansen aanschouwelijk waren voorgesteld, waaruit wij zagen dat deze eenvoudige, beter gezegd sobere uitingen van levensblijheid toch zoo vol poëzie kunnen zijn, werd de middag besloten.

De kameraadskes werden opgewekt om mede te helpen zooveel mogelijk oude volkswijzen en -dansen te helpen verzamelen. Dus allen vol energie „op jacht”!

Geleen.

23 Februari organiseerde de afdeling Geleen der N.S.V.O. een kameraadschapsavond.

Na maandenlange harten arbeid voor onze jaarmarkt, die een groot succes is geweest, werden er Kerstpakketten gemaakt voor het Oostfront; er werd lectuur ingezameld en tenslotte, naast het vele andere werk, binnen 14 dagen tijds een groote partij wol opgebreed, eveneens voor het Oostfront.

Om half 3 waren al eenige kameraadskes druk bezig het streekkwartier van den Jeugdstorm, dat ons welwillend was afgestaan, in een feestzaal te veranderen. Ongeveer 70 kameraadskes en eenige symphatiseerenden vulden om half acht de zaal, toen de propagandiste onder wier leiding de avond stond, de bijeenkomst opende. Spreekster was de groepsleidster van Geleen.

In haar korte toespraak heette de groepsleidster alle aanwezigen van harte welkom, in het bijzonder de symphatiseerenden. Zij hoopte dat er na dezen avond geen enkel beletsel meer zou zijn zich in onze gelederen te scharen. Daarna nam de kringleidster het woord.

Zij zeide altijd trotsch op de kameraadskes van Geleen te zijn geweest, die al de opdrachten altijd stipt opgevolgd hebben. Daarom meende spreekster, dat hun ook weleens eenige gezellige oogenblikken, waar een mensch toch behoefte aan heeft, toekwamen. Afwisselend volgde een tooneelvoordracht en samenzang.

Het optreden van 3 jeugdstormstertjes met hun stuk „Een oud vrouwtje voor de eerste maal in de schouwburg”, oogstte groot succes. Toen er dan ook met de bus voor den Jeugdstorm werd rondgegaan, stopte ieder flink wat in de bus. Na samenzang volgde een verloting ten bate van de Sociale Zorg, voor welke verloting door eenige kameraadskes een aantal huishoudelijke artikelen waren beschikbaar gesteld.

Zoowel uit propagandistisch als uit kameraadschappelijk oogpunt kunnen de kameraadskes van Geleen op dezen goed geslaagden avond met voldoening terugzien.

Hedel.

't Was Donderdag 12 Februari voor de Groep Hedel der N.S.V.O. een belangrijke avond.

In verhouding tot het aantal leden der N.S.B. was deze groep gering in ledental. Om hieraan nu tegemoet te komen, had de groepsleidster een propaganda-vergadering belegd, met zangleider kam. Melchert Schuurman en spreker kam. Hendriks.

De opkomst overtrof verre de verwachting, het was stampvol, zoodat velen geen zitplaats konden bekomen.

Het resultaat van dezen avond was zeer goed, want in de rustpoos gaven zich spontaan 18 nieuwe leden op.

De N.S.V.O. in Hedel marcheert!

Haulerwijk.

De N.S.V.O. afd. Haulerwijk hield op 26 Februari haar eersten kameraadschapsavond. Kam. Melchers Schuurman verleende hierbij zijn medewerking.

De opkomst was zeer goed. Er werd een kleine verloting gehouden, waarvan een gedeelte van de opbrengst wordt afgestaan aan de Nederlandsche Ambulance.

Het was een genotvolle avond en opgewekt gaan wij hier weer verder!

WAT DE N.S.V.O. DOET IN LAREN/BLARICUM.

Ledenvergadering van de Groep Laren/Blaricum.

Het moeilijke probleem van de maand! Er moet ledenvergadering gehouden worden; kam.ske Gorris zal komen spreken over den Moederdienst en de kachel in het groepshuis kan niet branden, want er zijn geen brandstoffen! Gelukkig stelt een der kameraadskes haar huis beschikbaar en in de

suite konden zeker wel 40 leden plaats nemen. Er moest heel wat omgebouwd worden, de stoelen uit het heele huis bij elkaar gedragen worden, tafels aan den kant gezet en er moest goed opgelet worden, dat er geen lage stoelen achter hogere kwamen te staan, maar met wat hulp komt het best in orde. Er is zelfs nog een strijkplank met 2 krukjes over voor laatkomsters! (Ja, die zijn er ook nog!).

Zoo in huis is er ook een verrassing mogelijk. Het kopje thee in de rustpoos! Een kathedr, samengesteld uit een tafeltje, een stapel boeken en daarop een schrijfmachine, alles bedekt met den mantel-der-liefde: de zwart-roode vlag. Aan den achterwand, op de dichtgetrokken gordijnen, het portret van den Leider.

De eetkamertafel is een prachtige propaganda-tafel.

In deze gezellige, huiselijke omgeving doet ons de voordracht van kam.ske Gorris over den Moederdienst nog veel meer aan dan in het groepshuis. De huisvrouwen zijn in een omgeving die haar zoo vertrouwd is als een huiskamer zelf, nog meer ontvankelijk voor dien geest en het gevoel van verantwoordelijkheid dat door deze voordracht wordt opgewekt. En allen zouden nog veel méér hebben willen hooren. De jongeren uit de groep, die aanwezig waren, gingen tijdens de rustpoos rond met het propa-

ganda-materiaal, onder aanvoering van de materiaal-beheerster, en wat werd er veel verkocht!

Er was niemand die bij het naar huis gaan spijt had een langen tocht te hebben moeten maken en er werd maar meteen afgesproken om een volgenden keer, als er nog geen warmte is in het groepshuis, hier te vergaderen!

Groep Laren/Blaricum.

Moedercursus, Zuigelingen-verzorging.

't Is de 4de les in dezen cursus en na de voorbereidende lessen komt nu toch heusch de verzorging van de zuigeling aan de beurt.

De baby is pas aangekomen, met van Gend en Loos en ook de wieg en alles wat er verder noodig is. Net een echt kindje! zegt ieder die het ziet en ieder moet het eventjes vasthouden. Ja, in elk rechtgeaard mensch blijft een deel altijd „kind”, zooals in elk meisje al zoo heel vroeg de „moeder” te vinden is. De leerares heeft laten zien hoe het kindje aangekleed wordt en ieder mag het op de beurt nadoen; eerst zij, die dagelijks een kind te verzorgen hebben, daarna de anderen. En voor velen is deze pop niet alleen een voorwerp voor oefening, maar ook iets, dat men met plezier en met liefde behandelt. In de vorige les, waar het verzorgen (wasschen en bed-verzorging) van de kraamvrouw werd geleerd en waar een van de cursisten het proefkonijntje was,

moesten we ook leeren een warm-waterzak te vullen. Eerst voor een deel vullen, dan de lucht eruit drukken en vlug dichtschroeven, nietwaar? Weet U, wat een meisje deed? Eerst de lucht eruit drukken, dan den zak weer gewoon optillen en daarna pas dichtdoen. Och, die lucht is er uit en blijft er natuurlijk braaf buiten. Natuurlijk gelach, waaraan ze zelf meedeed, toen ze de fout ontdekte!

Jongerengroep Laren/Blaricum.

Gewoonlijk wordt er op de Jongerenavonden een vormingsvoordracht gehouden, waarbij de meisjes breien of kousen stoppen of andere nuttige werkjes doen, terwijl er een zorgt voor „thee”. Ter afwisseling heeft men hier op een dezer avonden eens wat eenvoudige knutselwerkjes gemaakt. Wist U, dat ook groote meisjes zoo graag figuurtjes knippen en plakken? En muizen-trapjes maken? Sommigen hebben vergeten wat ze daarvan op de Fröbelschool hebben geleerd, anderen hebben geen voorbereidend onderwijs gehad en kennen deze werkjes dus in het geheel niet. Het is telkens een verrassing, wat het wel worden zal en hoe het eruit zal zien, want niet ieder is even handig. De klok wijst veel te vlug den tijd van naar huis gaan en er is niet veel haast om weg te komen. De werkstukjes worden mee naar huis genomen.

Hoe moet de huisvrouw de Gasstellen schoonmaken?

Al worden de gasstellen dagelijks met een zeepdoekje afgenomen, toch bakt het vuil dusdanig aan, dat een flinke opknapbeurt wel noodig is.

Wanneer de branders er uit te nemen zijn, worden ze apart schoongeboend met zeepsop en geschuurd met een schuurmiddel. Men kan hiervoor een bonloos reinigingsmiddel zeer goed gebruiken. Er mag geen water komen in de dunne toevoerbuisjes van den spaarbrander, daar dit er soms zeer moeilijk uit te verwijderen is. Ook moet men oppassen, dat deze buisjes niet verbogen worden. Blaas na het schoonmaken en drogen de branders met een fietspomp door. Een haarspeld of breinaald bewijst zeer

goede diensten om in de spleten en kieren te komen.

Donker en zwart geëmailleerde stellen krijgen op den duur doffe vlekken, die zeer moeilijk te verwijderen zijn. Men kan deze stellen mooi glanzend houden door ze geregeld in te wrijven met smeerolie. Beschikt men hier niet over, dan kan men desnoods vloeibaar poetsextract gebruiken. Kleine onderdeelen en draaiende kraantjes worden zooveel mogelijk uit elkaar gehaald, nagezien en ingevet met een weinig vaseline. De koperen plaatjes op de branders kan men weer als nieuw krijgen door ze uit te koken met water en wijnsteen-zuur of citroenzuur. Een stuk of vijf kristalletjes in het water zijn voldoende.

Controleer na het schoonmaken de branders om te zien of de gasvlam een mooi blauwe is en er niets meer aan den luchttoevoer hapert.

Verstoort de vlam neiging om in de pijp te gaan branden dan moet de luchttoevoer getemperd worden.

Dit kan dikwijls verholpen worden door een schroef aan te draaien of een plaatje een weinig te verschuiven, zoodat de opening van den luchttoevoer in de mengkamer iets kleiner wordt. Wanneer men den brander nauwkeurig bekijkt, zal een handige huisvrouw gemakkelijk dit karweitje zelf kunnen verrichten.

Brandt de vlam geel dan moet de luchttoevoer vergroot worden.

*Jeugdige sportmantel
met origineele zakken en knoopenzetting.*

*Van imitatie-bont kan een aardige mantel-
versiering worden gemaakt. Zakken en
halsdoekje van dezelfde bont-imitatie.*

Foto's I.P. & R.S. - c.

Nijvere Handen

Strikje en zakdoekje

Wat wij van restantjes maken:

Ben. materiaal restant haakgaren en 1 haakpen No. 8. Opzetten 18 losse, hierop 3 losse, 1 vaste in elke 3e st. haken, tot er 6 boogjes zijn, omkeeren, 3 losse, 1 vaste, de vaste in elk boogje haken, zoodoende 1 streep van 45 cm haken. Dan langs de zijanten 1 stokje 2 losse haken, bij den zen toer komt stokje op stokje te staan. Voor het middeldeel 15 losse opzetten en hierop 3 losse, 1 vaste haken, deze streep wordt 5 cm lang. Dan alle deelen een weinig stijven en goed persen. Een dubbele strik leggen, het kleine deel overheen zetten en vastnaaien.

Voor het zakdoekje 84 losse opzetten en hierop 3 losse, 1 vaste in elke 3e st. haken tot er 28 boogjes zijn. Omkeeren en terug 3 losse, 1 vaste haken, de vaste in elk boogje. Aan het eind van elken toer 1 boogje laten liggen tot we met 1 boogje eindigen. Dit stuk een weinig stijven, goed persen, dan aan den breedten kant ca. 2 cm terugslaan en in het midden een plooi leggen en het zakdoekje is klaar.

Foto I.P. & R.S. - c.